Vlaams Parlement

vergadering **C88 – BRU5**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 11 januari 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het flankerend beleid 'Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel'
- 761 (2011-2012)
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de maatregelen om het eigen karakter van de Vlaamse Rand te versterken, de gevolgen ervan voor Brussel en het hoogbouwverbod in de Rand
- 768 (2011-2012) 3

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de religieuze oversocialisering bij jonge moslims in Brussel
- 513 (2011-2012) 12

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Vlaams-Brussels Mediaplatform
- 647 (2011-2012) 17

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de uitspraak van het Grondwettelijk Hof
- 658 (2011-2012)
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van een basisallocatie in de algemene uitgavenbegroting 2010 van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met de benaming 'subsidiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur bestemd voor de kinderkribbes'
- 660 (2011-2012) 21

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het politieke kerntakendebat in Brussel
- 744 (2011-2012)
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het eindrapport van de taskforce Brussel
- 759 (2011-2012) 26

■

Voorzitter: de heer Mark Demesmaeker

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het flankerend beleid 'Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel'
- 761 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de maatregelen om het eigen karakter van de Vlaamse Rand te versterken, de gevolgen ervan voor Brussel en het hoogbouwverbod in de Rand
- 768 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, wij hadden niets afgesproken. Wij hebben, denk ik, een andere invalshoek. Maar dat moet kunnen in een partij. Wij zijn een partij met vele meningen. Wij zijn een pluralistische partij. Ook op Vlaams vlak hebben wij verschillende invalshoeken. *(Opmerkingen van minister Geert Bourgeois)*

Hoe groter de partij, hoe meer kamers er zijn. Maar ook als we kleiner worden, blijven die kamers bestaan. *(Gelach)*

Voorzitter, ik stelde ook al een vraag aan minister Muyters over het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB). Dat is een heel belangrijk plan. Dat is eigenlijk de vernieuwing van het gewestplan van 1976, dat nu op alle mogelijke terreinen wordt vertaald, ook in verband met aspecten van ruimtelijke ordening. Ik zie dat de vraag van de heer Delva vooral over dat aspect gaat, over de bouwlagen. Ook deze problematiek is gelinkt aan het Vlaamse karakter. Het verbod op hoogbouw dateert van 1976. Het moest beletten dat men in de Rand van Brussel appartementsblokken zou neerzetten, zoals in Zellik en Sint-Stevens-Woluwe, om te beletten dat daarmee de stad zou worden uitgebreid. We weten dat in die grote woonblokken maar heel weinig Vlamingen meer wonen. Dat is een bron geworden van internationalisering en verfransing. Ik wilde van minister Muyters vernemen wat er nu beslist is in verband met die bouwlagen. Daarover zal ik het hier niet hebben.

Ik heb het perscommuniqué gelezen en de nota opgevraagd. De Vlaamse Regering zegt 63 maatregelen te hebben ter versterking van het eigen karakter van de Rand. Daarin zitten aspecten van mobiliteit en ruimtelijke ordening. Voorzitter, wat is er, binnen de bevoegdheden van onze commissie, eigenlijk nieuw? Ik heb die fiches bekeken, maar ik zie daarin niet zoveel nieuwe dingen. Ik zie een opsomming van zaken die we in de commissie al hebben gezien in de beleidsbrief en in de vele vragen die werden gesteld.

Minister, wat zijn de nieuwe maatregelen in het kader van het flankeringsbeleid voor de uitbouw van het ontvangst- en integratiebeleid, de taalpromotie en het taalgebruik in het openbaar leven? Dat zijn aspecten die binnen uw bevoegdheid vallen. Andere, zoals de taalvereiste bij het toekennen van kavels en woningen enzovoort, horen veeleer thuis in de bevoegdheid Wonen. Daar zal ik de vraag stellen aan minister Van den Bossche. De problematiek van de groeiende ontnederlandsing van het basisonderwijs is iets voor minister Smet. Daarover wil ik het hier niet hebben.

Minister, ik vind het heel positief dat men nu halfjaarlijks zal rapporteren. Wat zijn de nieuwe maatregelen binnen uw bevoegdheid? Wat is, binnen uw bevoegdheid, de meerwaarde van dat flankerend beleid? Wij krijgen in de Vlaamse Rand en bij de lokale besturen soms de kritische vraag wat wij er nu eigenlijk aan doen. Maar er zijn niet zoveel mogelijkheden. Ik sta helemaal achter het beleid van de Vlaamse Regering in de Vlaamse Rand, maar we mogen

niet de indruk geven dat we een tandje bij aan het steken zijn, terwijl ik eigenlijk weinig nieuwe dingen zie – tenzij ik er heb over gelezen.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, de heer Van Rompuy heeft de context van de vraag al geschetst. Mijn vraag gaat ook over het pakket van de 63 flankerende maatregelen die het eigen karakter van de Vlaamse Rand moeten versterken. Minister, u vermeldt in uw persbericht hierover: "(…) om de negatieve effecten van Brussel op de Vlaamse Rand te milderen."

Minister, dat citaat is mij opgevallen. Aan de ene kant proberen de Vlaamse Regering en de minister voor Brussel om het imago van Brussel in Vlaanderen op te krikken. Dat is om tal van redenen een heikele klus. Aan de andere kant spreekt u, als minister voor de Vlaamse Rand, over de "negatieve effecten" van diezelfde hoofdstad. Wat bedoelt u met "negatieve effecten"? Reiken deze "negatieve effecten" verder dan het – evident belangrijke – vraagstuk van de ontnederlandsing van de Rand? Laat er geen twijfel over bestaan: ik ben net als al mijn collega's bekommerd om dat aspect, dat mij ook na aan het hart ligt. Maar, minister, als u spreekt over de "negatieve effecten" van de hoofdstad, gaat dat dan over meer dan alleen maar de potentiële, zeer belangrijke, ontnederlandsing van de Rand?

We hebben in de bespreking van de beleidsbrief gezegd dat er, wegens vraagstukken die steeds meer gelijklopend zijn tussen Brussel en de Vlaamse Rand, meer overleg moet komen tussen de beleidsdomeinen Brussel en de Vlaamse Rand. Ik denk dat ongeveer alle partijen het daarover eens waren. Is er met de Vlaamse minister voor Brussel een overleg geweest over de 63 flankerende maatregelen die u neemt of die u nu verlengt, en die evident een impact zullen hebben op het leven in de hoofdstad?

Ik zou dat logisch vinden. We kunnen geen abstractie maken van het woongebied waarvoor de 63 flankerende maatregelen zullen gelden. Met andere woorden, hebt u een soort Brusseltoets toegepast bij de voorbereiding van uw beslissing?

We hadden het er al enkele maanden geleden over: Brussel kent een enorme demografische groei. Hebt u daar bij de uittekening van de maatregelen rekening mee gehouden?

De heer Van Rompuy heeft er al op gealludeerd. Bij de bespreking van de laatste beleidsbrief Vlaamse Rand kwam het hoogbouwverbod in de Rand ter sprake. Ik ken de geschiedenis van het verbod. Ik begrijp de logica ervan. Maar het heeft natuurlijk zware gevolgen en soms vraag ik me af of het niet contraproductief werkt. Het spreekt voor zich dat een hoogbouwverbod gevolgen heeft voor de woningprijzen, zowel in Brussel als in de Rand. Bij een kleiner aanbod van woningen stijgen de prijzen. Dat is een essentiële regel in de economische wetenschappen. Met de komende bevolkingsexplosie in de hoofdstad zullen we in de toekomst nog veel doordachter moeten omspringen met de beschikbare ruimte om zoveel mogelijk mensen te kunnen huisvesten.

Hebt u de concrete consequenties van dit hoogbouwverbod onderzocht? Zou het kunnen dat de hogere woningprijzen – onder andere het gevolg van het hoogbouwverbod – jongeren die in de Rand opgroeien, afschrikken? Is het mogelijk dat de stijgende prijzen hen verplichten om verder van Brussel te gaan wonen? Als dat het geval is, werkt het hoogbouwverbod op dat punt de ontnederlandsing van de Rand in de hand. Dat is mijn vraag. Ik heb daar geen antwoord op. Ik vind dat we dat in deze commissie moeten bespreken. Kan dit hoogbouwverbod eventueel als gevolg hebben dat Brussel zelf overbevolkt geraakt? Dat heeft dan opnieuw gevolgen voor de Rand.

De cijfers van de bevolkingstoename in Brussel, de Rand en Vlaanderen voorbij de Rand zijn frappant. Als ik het mij goed herinner, was er een enorme explosie in Brussel, een minimale toename in de Rand en voorbij de Rand een grotere toename. In Galmaarden bijvoorbeeld ging het over een toename met 15 procent. Waar moeten al die mensen in Brussel gaan

wonen? Ze ontvluchten de stad, kunnen in de Rand ook niets vinden en gaan verder in Vlaanderen bouwen en wonen. Dat werkt ook daar de ontnederlandsing in de hand. Misschien kunnen we daarover praten?

Werd het hoogbouwverbod reeds besproken tijdens het overleg over intergewestelijke samenwerking op het vlak van ruimtelijke ordening? Dat lijkt me logisch. Zo niet, zal dit ook aan bod komen?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, minister, dames en heren, de heer Delva heeft zeer accuraat mijn bekommernissen geschetst. Niet toevallig wonen we allebei in Brussel. Om te beginnen: ik kan het hoogbouwverbod begrijpen. Het is immers niet altijd even fraai. Hoogbouw heeft niet altijd de gewenste resultaten opgeleverd, ook niet op sociaal vlak. De sociale dynamiek in een hoogbouw is anders dan in een gewone woonwijk. Ik ervaar dat ook als inwoner van Anderlecht. We hebben daar heel veel hoogbouw. We moeten nadenken over de manier van wonen en de inrichting van woonwijken.

Hoogbouw beschrijven als een oorzaak van verfransing lijkt me een beetje straf. De goedkope hoogbouwwoningen in de Rand zullen natuurlijk Brusselaars met een lager budget aantrekken. Ze zullen misschien eerder in Zaventem of Ternat een hoogbouwwoning gaan huren of kopen. Dat is evident. Ik vind het moeilijk dat men de verstedelijking continu als een gevaar ziet. Ik vind dat zeer negatief tegenover de Brusselaars. Zoals de heer Delva betreur ik de negatieve connotaties met Brussel. Ondertussen worden aanzienlijke budgetten vrijgemaakt om het imago van Brussel op te krikken. Dat is een contradictie. We moeten ergens een keuze maken. We moeten weten wat we willen. Ofwel is Brussel negatief ofwel is het dat niet. Deze Vlaamse Regering moet eens beslissen aan welk imago ze wil gaan werken en met welke retoriek. Ik wil erop aandringen dat we daar met minister Smet over praten. Een verstedelijking oefent druk uit inzake wonen en sociale materies. De armoede breidt uit, dat brengt extra uitdagingen mee. Ik spreek liever over uitdagingen dan over ‘een gevaar’, alsof het monster van Loch Ness gaat ‘uitbreken’. Tenslotte kunnen we geen muren zetten rond Brussel.

Vergeet ook niet, collega’s, dat de Rand niet alleen de lasten en uitdagingen van die verstedelijking draagt, maar ook de lusten van de nabijheid van de hoofdstad geniet. Het is met alles zo: je kunt niet enkel de lusten genieten van een bepaald fenomeen, zonder de lasten te willen aanvaarden. Je moet kunnen omgaan met die lasten. Ik pleit er dan ook voor om dat te proberen met een aantal maatregelen. Minister, ik ben het met u en mijn collega’s eens dat er moet worden ingezet op de kennis van het Nederlands, overal in Vlaanderen. De Brusselaars die niet meer in de hoofdstad kunnen of willen wonen, verhuizen om budgettaire redenen soms niet naar Lennik of Wemmel, maar naar Aalst of Mechelen. Ook daar zal er dus een beleid moeten worden gevoerd dat rekening houdt met die veranderingen.

Minister, hebt u al overleg gepleegd met minister Smet, bevoegd voor Onderwijs? Het project Rand en Taal kan samenwerken met de Brusselse instellingen die zich bezighouden met die problematiek en die daar al jarenlang expertise in hebben. U kunt wellicht ook praten met uw collega’s van Ruimtelijke Ordening en Wonen. Ik denk dat daar, zoals de heer Delva zei, een belangrijke uitdaging ligt.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister, die flankerende maatregelen zijn inderdaad heel belangrijk. Zoals de heer Van Rompuy al zei, zitten we met een hertekening van het gewestplan sinds 1976. Het uitstippelen van een ruimtelijk ordeningsbeleid in de Rand is aan politiek doen. Het is niet voor niets dat men in 1976 die bepaalde gewestplannen, namelijk de groene, Vlaamse gordel heeft getekend. Het was toen de politieke optie om een buffer te creëren ten aanzien van een anderstalige grootstad. In dat opzicht is aan ruimtelijke ordening doen hetzelfde als aan politiek doen.

Minister, we zien inderdaad dat de ontnederlandsing toeneemt. Tegelijkertijd stijgt de bevolking in de Rand niet spectaculair ten aanzien van het gemiddelde, zelfs in Vlaams-Brabant. Dat betekent dat Nederlandstaligen wegtrekken en dat hun plaats wordt ingenomen door anderstaligen. Eén plus één is nog altijd twee. In die zin is de hoogbouw en dergelijke natuurlijk van belang.

Minister, ik mis hier iets – en dat heb ik ook al gezegd bij de bespreking van de beleidsbrief. U gaat – terecht – uit van de negatieve invloeden van Brussel. U beschouwt de Rand als een soort overvloeigebied, waartegen u een aantal maatregelen neemt. Maar nergens in uw beleidsbrief of in de flankerende maatregelen is er sprake van wat men in Brussel zou moeten doen om bijvoorbeeld die demografische explosie op te vangen of om de stadsvlucht tegen te gaan. Ik weet dat u daar niet bevoegd voor bent. Het gaat om het beleid dat in Brussel moet worden gevoerd. Ik denk echter dat het ene niet zonder het andere kan. Anders stellen we immers gewoon vast dat zich een aantal fenomenen voordoen, waar we een aantal maatregelen tegenover zetten, zonder de oorzaken mee in het debat te betrekken. We moeten nagaan waar dat fenomeen vandaan komt en of we iets kunnen veranderen aan de oorzaak om die negatieve effecten te vermijden. Voorzitter, minister, dat aspect mis ik in het hele debat naar aanleiding van de beleidsbrief en van het flankerend beleid.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, een aantal zaken die hier gezegd werden, vragen om verduidelijking.

Het dilemma dat naar voren komt uit de SWOT-analyse is of het een kans is of een bedreiging. Als je het vanuit de Rand bekijkt, kun je het beschouwen als een bedreiging. Als je het echter vanuit Brussel bekijkt, kun je het beschouwen als een kans. Er is dus een zekere tegenstelling.

Minister, de heer Delva heeft u in de RandKrant al eens geïnterpelleerd naar aanleiding van een aantal aspecten. Het gaat daarbij om het formuleren van bepaalde aspecten. Ik neem aan dat u daar concreet op zult antwoorden. Het gaat hierbij niet om Brussel of de Brusselaars als dusdanig, maar om het fenomeen van de grootstad. Hoe ga je om met het gebied dat rond de grootstad ligt, kwetsbaar is en een bepaalde aanpak verlangt?

Zowel de heer Van Rompuy als de heer Van Hauthem hebben er reeds naar verwezen dat het aspect ruimtelijke ordening sinds de jaren 70 wordt toegepast. Eigenlijk wordt dat nu gewoon verlengd in het nieuwe ruimtelijke kader.

Ik denk niet dat de heer Delva dat allemaal in vraag wil stellen. Dan zouden we hier namelijk met een heel ander debat zitten. Minister, ik neem aan dat u daar ten gronde op zult antwoorden. Ik ga ervan uit dat we niet heel dat principe in vraag moeten stellen, want dan verzanden we in andere discussies. Dan trek je de hele resem open naar alle mogelijke gevolgen van dat soort beleid. Zoals de heer Van Hauthem zei, is het zo al moeilijk om het te realiseren. Als je dat dan ook nog eens op de helling zet, vraag ik mij af wat er in de toekomst met dat randgebied zal gebeuren.

De heer Mark Demesmaeker: Ik kan mij voor een groot stuk aansluiten bij wat de heer Van Rompuy en de heer Van Hauthem hebben gezegd. Een verhoging van het aantal bouwlagen ligt natuurlijk heel gevoelig, gezien de negatieve ervaringen die we daar op een beperkt aantal plaatsen in de Vlaamse Rand mee hebben gehad.

Er zijn in de vorige legislatuur ook vragen gesteld aan toenmalig minister Van Mechelen, zoals u zich herinnert, mijnheer Van Rompuy. Ik heb begrepen dat op een aantal plaatsen een beperkte verhoging van het aantal bouwlagen mogelijk wordt, maar dat dan het decreet Wonen in eigen streek wel van toepassing is. Mijnheer Delva, dat is ook belangrijk in het licht van wat u zegt over Vlaamse gezinnen die in de eigen streek willen blijven wonen. Dat wordt daardoor voor een stuk toch ingevuld.

Mevrouw Brusseel, verstedelijking hoeft niet noodzakelijk negatief te zijn, maar we moeten wel oppassen, omdat we in de Vlaamse Rand met effecten van de suburbanisatie zitten die niet zo fraai zijn, als je ziet hoe de hoofdstad op bepaalde plaatsen uitdijt. Als je de verstedelijking verder kansen biedt in de Vlaamse Rand, ga je open ruimte opofferen en natuur en landbouw onder druk zetten. Dat is nu net een troef van de streek. Die groene gordel is mooi bewaard. Het is een troef voor de Vlaamse Rand, maar ook voor wie in de stad woont. Voorbeelden in het buitenland tonen aan dat het nuttig is om 'green belt policies' te voeren. Het is niet noodzakelijk zo dat een stad moet uitdijen: er mag ook bewust een beleid worden gevoerd om de open ruimte te vrijwaren. Goed, we waren aan het freewheelen.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Zo veel freewheelen was dat nu ook weer niet: ik ben het eens met wat u zegt.

Mijnheer Van Rompuy, u zegt dat u de fiches hebt bekeken. Ik heb die bezorgd aan de commissie. Elk lid kan die bekijken. Het is inderdaad zo dat het een deel van die maatregelen gaat over zaken die al gepland zijn of zelfs al uitgevoerd of in uitvoering zijn. De zaken die nog op de planning staan, hebben meestal te maken met grote investeringen. Ik denk vooral aan de mobiliteitsproblemen, bijvoorbeeld de tramlijnen naar en rond Brussel en de optimalisering van de ring. Dat zijn grote investeringen die gepaard gaan met verschillende verplichte planinitiatieven, zoals de plan-MER- en project-MER-procedures en maatschappelijke kosten-batenanalyses met betrekking tot de tramlijnen.

Veel van die maatregelen zijn u bekend. Dat zegt u terecht. Er is continuïteit in het beleid, maar er zijn toch ook nieuwe zaken of uitbreidingen van maatregelen. Ik som er enkele op. Ik denk aan de uitbreiding van het aanbod van Nederlandse taalcursussen, de intensivering van de samenwerking met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op het vlak van taalkennis, flexibiliteit en mobiliteit van werkzoekenden, de evaluatie en zo nodig de uitbreiding van maatregelen in het kader van het wonen in eigen streek, de extra investeringsdotatie voor Vlabinvest, de uitbreiding van de middelen Taal en Rand, een concreet actieplan en middelen om de doelstellingen inzake open ruimte deels mogelijk te maken, verdere uitbouw van lokale integratiediensten, uitbouw en promotie van toerisme in de Rand enzovoort.

Naast die meer algemene maatregelen zijn er ook zeer specifieke grondgebonden maatregelen die in het plan-MER naar aanleiding van de opmaak van het GRUP werden beschreven. Vooral met betrekking tot de zuidelijke kanaalzone en de omgeving van Zaventem zijn heel wat maatregelen opgesomd. Ik denk aan geluidsschermen, infiltratie- en buffervoorzieningen in watergevoelige gebieden, aanleg van kade-infrastructuur ter hoogte van bedrijventerreinen enzovoort. U kunt het allemaal nalezen in de fiches.

Het positieve en het nieuwe aan de maatregelen die we nu nemen, is de klemtoon die we leggen op coördinatie en rapportering. Ik volg dat op. Niet alle maatregelen voor de Vlaamse Rand zitten in dit flankerend beleid vervat. Andere maatregelen kunt u vinden in de beleidsbrief.

Er zal halfjaarlijks worden gerapporteerd over de voortgang van de maatregelen aan de Vlaamse Regering, telkens in juni en december. Elke bevoegde minister staat in voor de realisatie van de maatregelen in zijn of haar beleidsdomein. Van de 63 maatregelen zijn er 11 die ook betrekking hebben op START. Die maken weliswaar integraal deel uit van het flankerend beleid, doch is het evident dat ze door de Task Force START worden opgevolgd, die daarover eveneens rapporteert aan de regering. Vermoedelijk zal de rapportering over START en flankerend beleid samen gebeuren. Dat komt de duidelijkheid en transparantie ten goede.

Het coördinatieplatform VSGB volgt de maatregelen op en rapporteert daarover. De gemeenten uit de Vlaamse Rand die deel uitmaken van VSGB hebben een vertegenwoordiger in het coördinatieplatform en zijn als dusdanig betrokken bij de opvolging van de

maatregelen inzake het flankerend beleid. Er is op een vergadering met de gouverneur die het coördinatieplatform voorzit, afgesproken dat volgende gemeenten een afgevaardigde hebben: Asse, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Beersel, Tervuren, Zaventem en Vilvoorde. Alle gemeenten krijgen ook het verslag van de vergaderingen.

Mijnheer Delva, u hebt een andere invalshoek dan de heer van Rompuy. Een groot aantal van die zaken zijn maatregelen die continu behoren tot keuzes die gemaakt zijn door de Vlaamse Regering. Mijnheer Van Rompuy, toen u destijds deel uitmaakte van de regering, zijn er keuzes gemaakt. De regeringen daarna hebben dat gedaan. De heer Van Mechelen heeft die keuzes ook bestendigd en die worden nu ook bestendigd. Het zijn, zoals de heer Van Hauthem zegt, politieke keuzes die betrekking hebben op de weerslag van Brussel op de Rand.

Ik ben het natuurlijk met u eens, mijnheer Delva, dat niet alle effecten van Brussel negatief zijn. Er zijn gelukkig ook positieve effecten, economische en dergelijke meer, maar er zijn een aantal negatieve effecten op de Rand die benaderd worden vanuit dit beleidsonderdeel. Dat betekent niet dat je Brussel negatief benadert. Een aantal van die zaken, zoals de overloop, de ontnederlandsing, de druk op de open ruimte, hebben inderdaad negatieve aspecten in zich. Daar proberen wij op een positieve manier een antwoord op te bieden.

Er is de verstedelijkingsdruk, de ontnederlandsing, de vervreemding, de criminaliteit, de geluidsoverlast enzovoort. Daarover worden heel wat vragen gesteld in het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement heeft een jaar geleden nog een resolutie goedgekeurd om de verkeersproblematiek rond Brussel en in heel Vlaams-Brabant aan te pakken. We zijn allemaal bekommerd om de druk op het vlak van het taalgebruik in de Vlaamse Rand. Daarnaast zijn er ongewenste effecten op het vlak van mobiliteit, huisvesting, economie, werk, open ruimte, inwijking enzovoort.

Maar er zijn uiteraard evengoed positieve aspecten: de aantrekkingskracht van Brussel, de invloed op de economie, de nabijheid van openbare en andere dienstverlening, cultureel aanbod en dergelijke meer. Ook de Rand profiteert uiteraard van heel wat dingen die zich in Brussel afspelen, dat is evident, maar je voert in het beleid voor de Vlaamse Rand geen beleid dat intrinsiek behoort tot de Brusselse bevoegdheden of tot andere bevoegdheden van de Vlaamse Regering. Dat doet geen afbreuk aan de inspanningen die deze regering en dus ook mijn collega's doen inzake de gemeenschapsmateries in Brussel. De Vlaamse minister bevoegd voor Brusselse aangelegenheden was trouwens, net als alle andere collega's, betrokken bij het tot stand komen van en de beslissingen met betrekking tot het flankerend beleid.

Over bijvoorbeeld de demografie hebben we het debat een tijdje geleden kunnen voeren, toen we de prognoses van de Federale Overheidsdienst Economie, Algemene directie Statistiek en Economische informatie, hebben besproken. De prognose voor de groei in de Vlaamse Rand tussen 2011 en 2020 is 3,4 procent. Voor het hele Vlaamse Gewest ligt die hoger, namelijk 4,3 procent. In Vlaams-Brabant ligt die ook hoger dan in de Vlaamse Rand, namelijk 3,7 procent. Het gaat om prognoses, waarvan we niet weten of ze zullen kloppen of niet.

Ik weet natuurlijk dat er een druk is op de huisvesting en de woningen in Brussel. De Brusselaars onder u kennen die problemen nog beter, maar ik lees ook wat onze Brusselse Vlamingen daarover zeggen en schrijven: er is een verkrottingsprobleem, een leegstandsprobleem. Dat moet door Brussel worden aangepakt. Er moet een positief beleid worden gevoerd. Ik lees bij alle collega's, tot welke partij ze ook horen, dat het in de eerste plaats de taak is van Brussel om dat beleid te voeren. Brussel heeft er ook alle belang bij om de tweeverdieners en de jonge gezinnen te houden. Ik refereer aan het beleid dat Antwerpen voert, waar men de hele tijd vecht tegen die vlucht uit de stad. Dat is voor de stad geen goede zaak. Een stad moet niet alleen een cultureel aanbod hebben en bruisen, ze moet ook voldoende kwalitatieve woningen aanbieden. Ik lees bij collega's van andere partijen dat de leegstand en de verkrotting op 20.000 wordt geraamd. Maar dat is veel te laag geraamd, het is

veel erger. Maar goed, dat moet in Brussel worden aangepakt. Het is evident dat wij dat vanuit het Vlaamse beleid voor de Rand niet kunnen doen. Ik hoop dat Brussel daar een zeer intensief beleid voor voert.

Dat is geen communautaire aangelegenheid. Brussel kampt ook met een ontfransingsprobleem. Wij zijn bezig met de ontnederlandsing. Brussel moet een coherent beleid voeren om te zorgen dat het een leefbare stad blijft voor iedereen. Dat is niet mijn bevoegdheid, maar die van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Mijnheer Delva, de Brusseltoets is een instrument dat gericht is op beleidsafstemming op het vlak van regelgeving, en meer bepaald op de mogelijke invloed van vooropgestelde regelgevende initiatieven op de inwoners van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. De maatregelen die voorgesteld worden in het kader van het flankerend beleid, hebben per definitie enkel betrekking op de Vlaamse Rand, en behelzen vaak zelfs geen regelgevende initiatieven. Bijgevolg is de Brusseltoets niet toegepast op maatregelen die genomen worden voor de Vlaamse Rand. Iets anders is de beleidsafstemming tussen de verschillende Vlaamse ministers bij de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden. Die is natuurlijk wel gebeurd. Ik herhaal dat heel het flankerend beleid uiteraard en per definitie een collegiale beslissing is van de voltallige Vlaamse Regering. De beleidsafstemming is dus gebeurd.

Hoe houden we rekening met de demografische groei? Bij het planningsproces van het GRUP VSGB en de aansluitende openruimtegebieden is de beleidsoptie genomen om uit te gaan van de draagkracht van het gebied. Woonkernen worden versterkt, verdicht en afgebakend, open ruimten worden maximaal behouden. In de nota aan de Vlaamse Regering naar aanleiding van de definitieve goedkeuring van het GRUP, worden de uitgangspunten duidelijk beschreven: behoud van het openruimtenetwerk, reconversie, verdichting, sanering en hergebruik van bedrijvigheid en woningen waar mogelijk, bereikbaarheid met openbaar vervoer, luchthaven Zaventem als economische trekpleister. Dat zijn politieke keuzes.

Dat planningsproces rond het VSGB is al opgestart in 2004 en heeft een volledig participatietraject doorlopen. Vanuit dit parlement werd ook sterk aangedrongen op het bewaren van de groene gordel. De voorzitter heeft daarop gewezen. Hij heeft ook verwezen naar buitenlandse voorbeelden. De steden hebben er belang bij dat er voldoende groene open ruimte is. Ook de heer Van Rompuy heeft daar de klemtoon op gelegd. Met deze vraag van het parlement is duidelijk rekening gehouden.

Het flankerend beleid is een verlengde van dit planningsproces en is er onlosmakelijk mee verbonden. We werken concrete acties uit om de open ruimte maximaal te behouden en de kernen kwalitatief te versterken. Trouwens, ik stel daar in de Vlaamse Rand projectsubsidies voor ter beschikking, bijvoorbeeld voor het masterplan voor de woonzones in Diegem en Machelen.

De bevolkingsprognoses zijn wat zij zijn, maar minister Muyters hanteert hier kwalitatieve, politieke uitgangspunten, zoals zijn voorganger, de heer Van Mechelen, al deed. Die uitgangspunten heeft de Vlaamse Regering opgesteld, en ze worden gedragen door het Vlaams Parlement.

Ik antwoord op de vierde vraag. Het GRUP voor het VSGB zet in op het maximale behoud van de open ruimte en de groene gordel. Dat is ook van groot belang voor de inwoners van het aangrenzende Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In het GRUP worden duidelijk de grenzen afgebakend waarbinnen extra bebouwing nog kan. Ook de regels over de bouwhoogte, die deel uitmaken van de voorschriften in het gewestplan voor Halle, Vilvoorde en Asse van 7 maart 1977 en de verordeningen van de randfederatie Halle van 27 januari 1975 behoren daartoe. De Vlaamse Regering heeft er duidelijk voor gekozen om in de Rand geen overloopgebied van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest te maken.

Mijnheer Delva, er is een omzendbrief in de maak waarin de regels over de bouwtoelagen worden verduidelijkt. Minister Muyters moet die omzendbrief nog op de bijeenkomst van de

Vlaamse Regering agenderen. Het uitgangspunt blijft dat hoogbouw in de Rand niet kan, met uitzondering van een aantal gebieden waar een mogelijke verhoging pas zal kunnen na een duidelijk gedefinieerd planningsinitiatief dat niet in strijd mag zijn met de structuurplannen. Men moet daar dan ook de regels inzake wonen in eigen streek in acht nemen. Ik kan daar nog niets over zeggen, want de omzendbrief wordt nog voorbereid. Ik wijs er ook nog op dat de aansnijding van woonuitbreidingsgebieden in het VSGB valt onder de regels van 'wonen in eigen streek'.

Over de overbevolking hebben wij het al gehad. Ik denk dat Brussel nog heel wat kan doen om het woonaanbod op kwantitatief en kwalitatief vlak te versterken. Ik hoop dat Brussel daarin slaagt. Het is een probleem waar alle steden in de wereld mee worden geconfronteerd. Er zijn elders in de wereld voorbeelden te vinden van hoe men goed zorgt voor een aanpak van de verkrotting en de leegstand, en onmiddellijk buiten de stad voor groen zorgt. Onlangs bezocht ik voor het eerst Greenwich, net buiten Londen, en daar kom je meteen in een zeer open, bijna landelijke omgeving terecht.

De voorzitter: Ik moet de heer Van Rompuy verontschuldigen voor zijn vertrek, want hij wordt in een andere commissie verwacht.

De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik weet natuurlijk dat het beleid in de Rand en het hoogbouwverbod al enkele decennia oud is. De fundamentele keuzes stel ik niet in vraag. Ik zeg wel dat in die periode de context zodanig is gewijzigd dat het de moeite is om hierover een debat te voeren. Het hoogbouwverbod is wellicht in de jaren zeventig ingesteld, toen een grote stadsvlucht uit Brussel op gang kwam. Toen telde Brussel veel minder dan 1 miljoen inwoners. Brussel liep toen leeg, want mensen wilden maar al te graag in de Vlaamse Rand gaan wonen. Dertig jaar later kent de stad de grootste demografische explosie van Europa. In de jaren 70 telde Brussel ongeveer 950.000 inwoners, maar binnen minder dan enkele decennia zal Brussel er 1,5 miljoen tellen. Ik vraag mij af waar al die mensen zullen gaan wonen.

Ik deel uw mening dat Brussel veel beter zijn best moet doen om leegstand en verkrotting tegen te gaan en zelf moet zorgen voor extra woningen, maar ik denk dat dit niet zal volstaan. Elk jaar komen er in Brussel 20.000 tot 30.000 inwoners bij. Dat kan men echt niet enkel met minder leegstand en minder verkrotting opvangen. Men kan in Brussel zelf hoogbouw stimuleren, en dat gebeurt ook. Maar dat zal op termijn niet volstaan. Ik wil Brussel niet deresponsabiliseren, integendeel. Maar op langere termijn zal de beperkte ruimte waarover Brussel beschikt, niet volstaan. De context is gewijzigd en de prognoses zijn wat zij zijn, daarom vind ik dat wij daarover moeten discussiëren.

De prijzen van het vastgoed zijn in 2011 opnieuw gestegen, zowel in Vlaanderen als in Brussel. Dat sterkt mij in de overtuiging dat nogal wat mensen Brussel en de Rand zullen verlaten en verder zullen gaan wonen, onder meer in Mechelen en Aalst. Daar zal de verstedelijking, met daaraan gekoppeld een belangrijke ontnederlandsing, zich doorzetten.

De heer Demesmaeker zei dat wij op een aantal vlakken de verstedelijking in een aantal gebieden in de Rand kansen moeten geven.

De heer Mark Demesmaeker: Neen, integendeel. Ik heb gezegd dat wij moeten oppassen met een verstedelijking. Want dat laatste betekent dat men open ruimte – natuur en landbouw – minder kansen geeft. En laat nu net die open ruimte de troef van de Vlaamse Rand zijn. De groene gordel is bewaard gebleven.

De heer Paul Delva: Ik ben het er helemaal mee eens dat de groene ruimte absoluut moet worden gevrijwaard. Dat wil wel zeggen dat er op de plaatsen waar wel wordt gebouwd, het misschien interessant is om naar een bepaalde densiteit te gaan. Als we de densiteit in een aantal woongebieden in de Vlaamse Rand willen verhogen, dan moeten we bijvoorbeeld

nadenken over het aantal bouwlagen. Mijn pleidooi is er helemaal niet op gericht om de groene ruimtes weg te nemen, integendeel. Ze hebben een grote waarde en dat moet zo ook blijven. Maar op plaatsen waar er dan wel wordt gebouwd, zouden we moeten kunnen nadenken over het aantal bouwlagen.

Minister, u hebt gezegd dat de Vlaamse Rand geen overloopgebied is voor Brussel. Mijn absoluut aanvoelen is dat de ruimte in Brussel te beperkt is om op termijn 1,5 miljoen inwoners op een degelijke manier te kunnen huisvesten. Dat is mijn overtuiging, zelfs als Brussel zijn uiterste best doet inzake woonpolitiek. Als de Vlaamse Rand geen overloopgebied is van Brussel, wat is dan wel het overloopgebied van Brussel? Waar ligt dat dan?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Wat de heer Delva zegt, is juist. Brussel heeft zelf een woningprobleem en moet het ook oplossen, maar daarmee zijn niet alle problemen van de baan, zeker niet met de demografische groei. Bovendien gaan mensen om diverse redenen in de Rand wonen. Misschien willen ze echt weg uit een drukke stad, misschien willen ze een huis met een tuin. Er zijn diverse redenen waarom mensen in de Rand gaan wonen en ze zijn daar vrij in. Is de Rand een overloopgebied? Ergens wel, zeker met de demografische groei. Dat is altijd al zo geweest. Je kunt die verstedelijking niet tegenhouden. Ik stel dan ook voor – in de lijn van wat de meesten onder ons denken – om dat te kanaliseren en in goede banen te leiden.

Ik ben ook te vinden voor mooie, groene, open ruimtes. Ik denk ook dat dat een troef is, niet alleen voor de mensen die daar wonen maar ook voor de mensen die nabij wonen. Maar de vergelijking met Londen gaat volgens mij niet echt op. Op het moment dat Londen een demografische groei kende, was die groei mogelijk en werd die niet afgeremd door politieke en communautaire problemen of institutionele verschillen zoals wij die kennen. Er zijn dus wel een aantal verschillen.

De heer Segers had het over een SWOT-analyse kans versus bedreiging. Ik had het over lusten en lasten. Ik wou net benadrukken dat ik absoluut niet houd van de woorden ‘bedreiging’ en ‘gevaar’. Er zijn inderdaad effecten die moeilijkheden opleveren, maar wat ik wou zeggen, is dat de woordkeuze heel belangrijk is, niet alleen om het probleem te kunnen oplossen, maar ook voor onze reputatie als Vlaming. Niet voor uw reputatie als Vlaming in Vlaanderen, maar ook voor de Vlaamse Brusselaars. Daarom houd ik telkens opnieuw een pleidooi voor een diplomatische retoriek. Niemand hoort graag van zichzelf dat hij een bedreiging is. U doet eigenlijk alsof die analyses, gesteld in die bewoordingen, niet elders worden gehoord. Ze worden niet enkel door uw Vlaamse toehoorders gehoord. Die teksten worden gelezen door Franstaligen, door internationale aanwezigen, door expats. Die mensen vragen zich af waarom het in die bewoordingen wordt gezegd. Op die manier maken we het probleem alleen erger en de discussie moeilijker. Vandaar mijn bemerking over de keuze die de Vlaamse Regering moet maken wanneer het over een imago gaat. Het is heel belangrijk om na te gaan in welke bewoordingen een beleid wordt uitgestippeld.

Voor het overige denk ik dat we het ten gronde eens zijn over de meeste aspecten van deze vraag.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega’s, ik zie geen tegenstrijdigheid tussen wat mevrouw Brusseel en ikzelf denken over de begrippen uit de SWOT-analyse. Als je het vanuit Vlaanderen bekijkt, is het een bedreiging. Als je het vanuit Brussel bekijkt, is het een kans. Die twee matchen nu per toeval in dit soort van beleid en dat is eigen aan het federale België. Het heeft uiteraard politieke consequenties. Je kunt niet wegsteken dat je het beleid, bekeken vanuit Vlaanderen, eerder in beperkende mate moet opvatten als je naar Brussel kijkt, dan als een kans naar uitbreiding. Dat lijkt me toch de evidentie zelf.

Ik deel de mening van een aantal collega's die zich afvragen wat Brussel doet in dit verhaal. Het is evident dat voor ons daar de belangrijkste knoop ligt. Ik zeg er onmiddellijk bij dat er voor de Vlaamse gemeenten ook een belangrijke rol is weggelegd. Gemeentebesturen moeten meer en bewuster omgaan met deze problematiek. Ik denk aan de woningen in eigen streek en andere aspecten, zoals onderwijs en noem maar op. Ik zeg niet dat zij zich daar nu niet bewust van zijn, maar er moet een meer gecoördineerde aanpak zijn, een die bij voorkeur een beetje minder partijpolitiek maar veeleer Vlaams-politiek georiënteerd moet zijn, zoals het totale beleid van de minister het voorstelt. Dan zetten we stappen in de goede richting. Niet elke gemeente moet zelf het warm water uitvinden. We moeten proberen een zo gemeenschappelijk mogelijke visie te ontwikkelen.

De heer Mark Demesmaeker: Mevrouw Brusseel, ik moet er toch even op wijzen dat wij in de loop van dit hele proces niet voor niets de benaming van het VSGB hebben veranderd. Het VSGB stond oorspronkelijk voor het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel. De heren Van Hauthem, Van Rompuy en nog andere collega's hebben in de vorige legislatuur een hele weg afgelegd. Ik herinner aan de discussies bij het rapport Focusbepaling en de principes die toen naar voren kwamen. Het is de verdienste van dit parlement dat door herhaalde interpellaties en vragen de principes die in dat oorspronkelijke Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel stonden ingeschreven, gaandeweg zijn geëvolueerd. Wij hebben uiteindelijk de benaming veranderd in Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel. Er is, denk ik, een verschil in perceptie. Mevrouw Brusseel, u spreekt vanuit de Brusselse context. Maar in de Vlaamse Rand hebben wij de ervaring dat de verstedelijking vanuit Brussel een aantal negatieve effecten heeft op ons gemeenschapsleven en op het beleid inzake taal. Dat is een realiteit die leeft in de Vlaamse Rand. Die verstedelijking wordt gezien als een bedreiging. Of je dat nu graag hebt of niet, zo is het nu eenmaal. We hebben een hele weg afgelegd. Nu hebben wij een evenwicht gevonden.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de religieuze oversocialisering bij jonge moslims in Brussel
- 513 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Voorzitter, minister, collega's, deze vraag lag al een tijdje klaar, naar aanleiding van een studie die voor het kerstreces was bekendgemaakt. De problematiek blijft actueel. Ik verwijs ook naar enkele uiteenzettingen over dezelfde thematiek in andere commissies. Nu kunnen we het vanuit de Brusselse context bekijken.

Een op de vier Brusselaars heeft een islamitische achtergrond. Dat zijn in totaal tussen de 250.000 en 300.000 personen, zowat de helft van de moslims in heel België. Daarvan is de helft of 125.000 personen praktiserend en actief binnen religieuze verenigingen. Brussel is een van de Europese steden met de grootste moslimaanwezigheid. Dat blijkt uit sociologisch onderzoek van de Université catholique de Louvain (UCL). Het is volgens De Morgen de eerste keer dat een stand van zaken wordt opgemaakt van de moslimbevolking in onze hoofdstad. Enkel het voetbal heeft volgens de onderzoeker in Brussel een grotere mobiliserende kracht dan de islam.

Veel heeft met de religieuze organisaties en vrijetijdsbesteding te maken. Jongeren en jongvolwassenen brengen hun vrije tijd vooral door met koranlessen, in moskeeën of op conferenties. Op het internet surfen ze naar fora over religie en ze snuffelen rond in islamitische boekhandels. Religieuze socialisering, zoals men dat noemt, is er meer dan genoeg, zegt socioloog Felice Dassetto. Hij spreekt zelfs over een 'religieuze oversocialisering'.

We kunnen dit in relatie brengen met de multiculturele samenleving in Brussel en met de beleidsnota's en beleidsbrieven. Minister, u kondigde in uw beleidsnota het volgende aan: "Ik wil vanuit mijn coördinatierol voor het Vlaamse beleid in Brussel in overleg treden met de Franse Gemeenschap en met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om in nauw overleg en samenwerking creatieve, effectieve en geëngageerde oplossingen te zoeken om de verschillende culturen in Brussel te laten samenleven. Dit gebeurt vanuit de overtuiging dat de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap een positieve rol te spelen hebben in het multiculturele Brussel."

In Brussel zijn er ondertussen meer dan 200 islamitische organisaties, waarvan 77 moskeeën. Vooral het neosalafisme, een nieuwe variant van de meest conservatieve stroming, wint aan invloed. Een onrustwekkende trend, volgens onderzoeker Felice Dassetto. Problematisch is dat de neosalafisten hun vorm van godsdienst beschouwen als de enige pure. "Daardoor isoleren ze zich, niet enkel van andere moslims, maar ook – en vooral – van de niet-moslims." De imams en islamleerkrachten worden veelal in privé-instellingen gevormd. Er zijn nu vier zogenaamde 'instituts supérieurs', die imams opleiden. Maar dat zijn instellingen met een salafistisch karakter. Ze vallen onder het beleid van conservatieve moskeeën en worden financieel gesteund vanuit Saoedi-Arabië. Dit maakt dat de vorming van religieuze leiders in handen is van salafisten. In Brussel is er enkel de Erasmus Hogeschool, waar een opleiding tot islamleerkracht mogelijk is, en er is een vorming aan de UCL.

Deze problematiek is al aan bod gekomen in de commissie Onderwijs. Daar hebben we er een afspraak over gemaakt. De vragen daarover sla ik over.

Minister, beschouwt u de opmars van het neosalafisme in Brussel als problematisch? Beschouwt u de overmatige religieuze socialisering van Brusselse jongeren als problematisch? Indien ja, op welke manier wilt u de Brusselse jongeren bereiken met alternatieve vrijetijdsbestedingen die eventueel losstaan van religie? Indien nee, waarom niet? Welke concrete oplossingen wilt u, in samenspraak met de Franse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, naar voren schuiven om deze problematiek aan te pakken? Is er al overleg over met de betrokken partijen? Zo ja, welk overleg? Volgens de onderzoekers is de studie te extrapoleren naar heel België en zelfs verder. Minister, in welke mate kan volgens u de benadering in Brussel gelden voor de rest van Vlaanderen?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Het gaat over een studie over de islam in zijn ruime betekenis. Het salafisme is een van de stromingen, vandaag nog altijd een minderheidsstroming, binnen de islam in Brussel. Wij moeten erover waken dat we de islam niet gelijkstellen met salafisme. Felice Dassetto zegt ook dat het tijd is dat we duidelijk en op een gezonde manier over de islam kunnen praten. Het onderwerp lokt altijd controverse uit, maar nooit een echt debat. Het is belangrijk dat er in de samenleving een echt debat wordt gevoerd over de verschillende stromingen.

Ik geef het voorbeeld van zowel Nederlands- als Franstalige progressieve moslims die zich in Brussel hebben verenigd naar aanleiding van een incident tijdens de zomervakantie waarbij op het Liedtsplein in Schaarbeek een jong koppel werd aangevallen omdat het een gemengd koppel was. Enkele straatjongens hadden daar bezwaar tegen. De organisatie Musulmans Progressistes is daartegen opgetreden. Zij schreef een opiniestuk en zette een website op waarop iedereen zich akkoord kon verklaren.

Dat heeft een ongelooflijk succes gehad. Het verbaasde me zeer sterk dat de nationale media over die organisatie absoluut niet hebben gecommuniceerd. Ik heb dat op mijn facebookpagina gemeld. Het is goed om bezorgd te zijn over de problemen, zoals het salafisme, maar het is nog beter om alle progressieve alternatieve organisaties en acties te vermelden. Veel jongeren hebben honger en dorst naar een identiteit. De religieuze socialisering kan hen dat bieden. Wie uitgesloten wordt, gaat automatisch een religieuze

identiteit vormen. Als we alleen maar aandacht geven aan stromingen als het salafisme, drijven we hen daar naartoe. Er bestaat een brede waaier van organisaties maar die zijn volgens de media niet sexy. Ze geven veel meer aandacht aan negatieve aspecten zoals Sharia4Belgium. Zij krijgen aandacht als ze zeggen dat het Atomium een godslastering is en moet worden opgeblazen. Geen enkele dorpsidioot in Vlaanderen krijgt zoveel aandacht als die in Brussel. Organisaties die op een positieve en constructieve manier werken aan de multiculturele samenleving en bepaalde waarden hoog in het vaandel dragen, krijgen weinig ruimte in de media. Het is nochtans ongelooflijk belangrijk dat zij ook aandacht krijgen. Dat zou een tegenwicht vormen.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik ben positief gestemd over dit onderzoek. Minder dan de helft van de islamieten is praktiserend moslim en lid van een islamitische vereniging. Dat is ongelooflijk goed nieuws! Ik heb andere tijden gekend, waarin dat bijna 100 procent was. Dat wil zeggen dat meer dan de helft niet actief is binnen de moskee of een islamitische beweging. Dat wil niet zeggen dat we de bezorgdheid van de heer Segers van tafel moeten vegen of dat er geen problemen zijn. We moeten waakzaam blijven. Zoals mevrouw Idrissi zegt, mogen we niet diaboliseren en moeten we meer naar raakpunten zoeken in plaats van naar verschilpunten, die ons verder van elkaar verwijderen.

De afgelopen twee, drie jaar werden de salafisten hier en daar vernoemd. Ik wist niet dat ze bestonden, al kom ik uit een islamitische gemeenschap. Ik had er nog nooit van gehoord. Misschien was ik daar onvoldoende mee bezig. Ik ken vrij veel mensen in Brussel die zich onder de salafisten bewegen. Onze schrik moet zich daar niet op richten. Vijftien jaar geleden was het salafisme op zijn hoogtepunt, met samenkomsten en conferenties met Tariq Ramadan.

Ik heb met mensen gesproken. Ik heb gebeld naar een van de meest conservatieve moskeeën van Molenbeek, Al Khalil. Het is ook een soort vormingscentrum voor jonge vrouwen en mannen rond allerlei thema's. We moeten natuurlijk waakzaam blijven voor de halve gekken, zoals Sharia4Belgium, zoals mevrouw Brusseel net zei. Binnen elke godsdienst bestaan er extremistische uitwassen. Maar het volgende is erg leuk en interessant om te weten. In 2005 heeft een groep salafistische gesluierde vrouwen beslist om de hoofddoek af te leggen. Door te lezen en te studeren hadden ze beseft dat er vanuit de islam helemaal geen verplichting bestaat voor een hoofddoek. Enkel het machistische gedrag binnen de beweging leidde daartoe en verhinderde de emancipatie en integratie van de vrouwen. Dat is voor mij zeer goed nieuws.

Ik ben ooit zelf naar een conferentie van Tariq Ramadan geweest, uit nieuwsgierigheid. Dat viel toen allemaal redelijk goed mee. De bijeenkomst was open voor publiek, misschien was het daardoor zo gematigd. Ik ken een vrouw – van heel dichtbij – die gedurende twintig jaar een hoofddoek heeft gedragen. Het waren echt de twee hoofddoeken, één lange en een gewone. Er bestaan trends en stijlen van hoofddoeken waaraan de mensen herkenbaar zijn. Na twintig jaar heeft die vrouw haar hoofddoek afgelegd. Ze kent nog verschillende vrouwen die dat doen. Voor mij is dat een kentering. Voor mij is het ergste voorbij. Er zijn zoveel stromingen: de soefisten, de salafisten enzovoort. De mensen zoeken inderdaad naar een identiteit, naar een manier van leven. Het is dubbel. We mogen niet diaboliseren. We mogen de mensen niet nog meer schrik aanjagen. Toch moeten we waakzaam blijven.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik beschouw alle vormen van uitsluiting in Brussel als problematisch. Als volgens de onderzoekers het salafisme moslims isoleert van andere moslims, en van niet-moslims, dan is het salafisme problematisch. Vooral dan voor de jongeren die, vanwege het gevoel nergens bij te horen, door dat salafisme aangesproken en nog meer maatschappelijk geïsoleerd worden. Uitsluiting leidt evenwel ook tot antisociaal gedrag ten aanzien van

derden, niet alleen tot het eigen isolement. In die zin zijn bijvoorbeeld kiemen van onverdraagzaamheid die zich vertalen in overlast, seksuele agressie en antisemitisme problematischer.

Ik weet niet of de religieuze socialisering van Brusselse jongeren overmatiger is dan die van Antwerpse jongeren. We hebben zelf, via het Jeugdonderzoeksplatform, een samenwerkingsverband tussen de Universiteit Gent, de VUB en de KU Leuven, voor het eerst gepeild naar de onverdraagzaamheid bij Brusselse jongeren, evenwel enkel die in het Nederlandstalig onderwijs. Aan de resultaten hiervan werd op 7 juni uitgebreid aandacht besteed in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, onder andere naar aanleiding van een vraag van u.

Het Jeugdonderzoeksplatform zal dit jaar nog een soortgelijke bevraging van de Antwerpse en Gentse jeugd organiseren. Ik heb dat beloofd, we hebben daar opdracht toe gegeven. Daaruit zal moeten blijken in hoeverre bepaalde resultaten uit Brussel specifiek zijn voor deze stad of ook gelden voor andere steden.

Socialisering is goed, overmaat niet. Of die socialisering nu religieus is of niet, maakt eigenlijk niet uit. Problematisch is antisociaal gedrag dat voortvloeit uit socialisering. Om het plastisch te zeggen: of je nu iemand in elkaar klopt omdat die behoort tot de supportersclub van een andere voetbalploeg of omdat die een andere seksuele voorkeur, taal of religie heeft, dat blijft allemaal problematisch. Het gedrag is het probleem: niet het socialiseren met de eigen groep, wel het creëren van een vijandbeeld van wie niet tot die groep behoort.

Het Nederlandstalige vrijetijdsbeleid in Brussel is de verantwoordelijkheid van Bruno De Lille, collegelid in de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Ik heb die functie zelf vijf jaar uitgeoefend. Ik weet dan ook dat ongeveer de helft van de middelen voor jeugdwerkverenigingen van de VGC naar jeugdwerk gaat dat wortelt in een katholieke socialisering. Niet dat ik enige vergelijking wil maken. Er is een hele evolutie geweest. De andere helft gaat naar het zogenaamde jeugdwerk voor kansarme kinderen en jongeren.

Ik weet niet of een vrijetijdsaanbod het antwoord is op religieus extremisme. Behalve misschien, zoals de onderzoekers zelf suggereren, eerder sport. Vanwege de grote mobiliserende kracht van sport en vanwege de herkenbaarheid ervan. Het is mijn ervaring dat het vrijetijdsaanbod vooral een spiegel is van onderwijs, en dat de participatie aan die vrije tijd in grote mate bepaald wordt door de inclusie in of exclusie uit het onderwijs. Jongeren die uitgesloten worden, of die – misschien beter uitgedrukt – zichzelf uitsluiten, moeten via onderwijs voldoende bagage en competenties meekrijgen om zelf keuzes te maken in hun vrije tijd en om aan een job te geraken.

Als uw vraag naar concrete oplossingen gaat over een specifieke aanpak voor het salafisme, moet ik u vertellen dat het niet mijn bevoegdheid is als Vlaams minister, bevoegd voor Brussel, om daar in Brussel de oplossing voor te vinden.

De oplossing ligt daarentegen ook hier in een belangrijke regierol voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. We weten dat die op dit moment ontbreekt. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zou een veel belangrijkere, actievere regierol kunnen opnemen dan vandaag het geval is.

Brussel heeft een enorm reservoir aan jongeren. We hebben de plicht hun een perspectief te geven, het gevoel nodig te zijn en de bagage om nuttig te zijn. Zolang iedereen zich een beetje bevoegd weet voor een deeltje van die jongeren, maar niemand verantwoordelijkheid neemt voor alle jongeren in Brussel, zal de laboratoriumfunctie hier beperkt blijven tot een analyse en niet tot de aanpak.

U weet dat het niet altijd evident is om met de Franse Gemeenschap of met de collega's van de VGC samen te werken en om daar één lijn in te trekken. Ik kan enkel bevestigen dat ik zal proberen om de hand die de Vlaamse Gemeenschap aanreikt om in Brussel samen te werken

met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en – wat toch revolutionair is – daarbij de coördinatierol van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest erkent, door hun te laten opnemen. We blijven proberen om samen met de minister van de Franse Gemeenschap, bevoegd voor de jeugd, mevrouw Huytebroeck, maar ook Brusselaar, en haar collega De Lille van de VGC een duidelijk beleid te voeren. Het is niet evident. De oplossingen liggen volgens mij ook hier in een stedelijke aanpak, die ondersteund kan worden door de Vlaamse Gemeenschap. We zijn bereid om dat te doen. De eigenlijke aanpak moet echter worden uitgetekend en gecoördineerd door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is grotendeels wat ik verwachtte.

Ik wil het niet diaboliseren, daarom willen we de thematiek ook in diverse commissies ter sprake brengen. De studie richt zich specifiek op Brussel. We hebben het er al over gehad in de commissies Jeugd en Onderwijs en nu dus ook in de commissie Brussel. Het is de bedoeling dat we dit open en eerlijk kunnen en durven bespreken.

Minister, in die context sta ik volledig achter uw antwoord. Uiteraard is het niet aan de Vlaamse minister om dit probleem ten gronde aan te pakken en op te lossen. We moeten echter niet blind zijn voor het probleem en meewerken aan de oplossing. U geeft een aantal zaken aan die we zullen opvolgen. Zijn de resultaten uit de studie specifiek voor Brussel of gelden ze ook voor Gent, Antwerpen enzovoort? Dat zou al helpen om het wat beter te situeren en het diaboliseren tegen te gaan.

In de andere commissies werden er andere uitspraken gedaan, bijvoorbeeld over de staatsveiligheid die daar bedenkingen bij heeft. Dat komt niet voort uit de studie. Ook daar moeten we niet blind voor zijn.

Minister, onderwijs zal daar zeker een rol in kunnen spelen. Daar bent u natuurlijk wel voor bevoegd. Ik heb het dan niet meteen over de imamopleiding, die u gepland had voor 2012. We zijn nog maar aan het begin van 2012, dus zal ik u niet meteen lastigvallen met opvolgingsvragen.

De rol van de Moslimexecutieve zelf is ook niet onbelangrijk in heel dat verhaal.

Er zijn dus heel wat aspecten aan verbonden. We hopen dat u de coördinatie daarvan vanuit de Vlaamse Gemeenschap mee in het oog houdt om de thematiek zo open en eerlijk mogelijk aan te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Het is belangrijk dat we de problematiek in de juiste context plaatsen. Het gaat hier om uitsluiting. We moeten duidelijk maken dat we, wanneer een bepaalde groep uitsluiting predikt, daar niet voor kunnen zijn. Ik denk niet dat het fenomeen, zoals mevrouw Zamouri zegt, over de top is. Het is heel belangrijk dat de studie van Felice Dassetto, een eminent professor op dat gebied, au sérieux wordt genomen. Het is belangrijk dat we een onderscheid maken tussen wat wetenschappelijk onderzocht en bewezen is en persoonlijke bevindingen en onderzoeken, want die kunnen gevaarlijk zijn.

Dit is vooral een stedelijke en grootstedelijke problematiek. Alles hangt aan elkaar. In steden, Brussel op kop, zien we een grote boom. Ook in Gent en Antwerpen is dat het geval. In de toekomst staan ons een aantal enorme uitdagingen te wachten. Zo zullen we moeten bekijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat jongeren die honger en dorst hebben, bepaalde tendensen niet volgen. We zullen moeten werken op verschillende niveaus.

Ik ben eigenlijk bijzonder verontwaardigd wanneer men zegt dat het een stedelijk probleem is, dat het de verantwoordelijkheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is om de

regierol op te nemen. Ik vraag me af waar ze dan zitten. Wie is er de dupe van dat de regierol niet wordt opgenomen? Dat zijn onze Brusselse jongeren! Zij zijn vogels voor de kat. Zij komen terecht bij salafisten, neosalafisten, Sharia4Belgium en zo meer. Het is ongelofelijk belangrijk om een heel duidelijk en straf standpunt in te nemen dat uitsluiting niet hoort in onze samenleving.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het Vlaams-Brussels Mediaplatform
- 647 (2011-2012)

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Voorzitter, minister, collega's, op donderdag 1 december werd het onderzoek dat werd uitgevoerd door Capgemini in opdracht van de Vlaamse overheid naar de potentiële efficiëntiewinsten van een fusie van de Vlaams-Brusselse mediapartners tot een Vlaams-Brussels mediaplatform, voorgesteld aan de mediapartners en parlementsleden uit Brussel. Zowel de parlementsleden hier als die van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) hebben bij die voorstelling uitvoerig aan het debat kunnen deelnemen.

De studie heeft als doel de synergie-effecten te onderzoeken bij een eventuele fusie van de Vlaams-Brusselse mediapartners. Als probleemstelling werd naar voren gebracht dat er belangrijke indicaties zijn dat het huidige bereik van de Vlaams-Brusselse mediapartners niet in verhouding staat tot de overheidssteun die ze jaarlijks ontvangen. Daarnaast wordt een zo efficiënt mogelijke besteding van overheidsmiddelen als noodzakelijk beschouwd.

De studie van Capgemini heeft een aantal denksporen naar voren geschoven. Ze stelt voor om de media voortaan in één bedrijf onder te brengen met één zakelijk leider. Die stap zou leiden tot een meer coherente visie, meer efficiënte beleidsvorming en bestuur. Ook een gezamenlijke commerciële strategie is makkelijker in één structuur, zo stelt de studie. Verder werden verschillende manieren onderzocht om de redacties te organiseren. De voorkeur van de consultancyfirma gaat uit naar een crossmediale redactiekamer in een gemeenschappelijke ruimte. De journalisten van de verschillende media werken er onder verschillende hoofdredacteurs voor print, radio en televisie. De nieuwsgaring zou dan gezamenlijk gebeuren.

Dit zijn enkele bevindingen uit de studie. Ik heb daar een aantal vragen over. Hoe evalueert u het advies dat wordt geformuleerd in het onderzoek door Capgemini? Welk traject zal er worden gevolgd nu de resultaten van het onderzoek van Capgemini bekend zijn? Hoe zult u de verschillende stakeholders in dit dossier betrekken? Welke timing verbindt u aan dit traject?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Het klopt dat de Vlaams-Brusselse media veel middelen ontvangen van de overheid. Indien zou blijken dat het bereik van de mediapartners niet in verhouding staat tot die middelen, is dat een belangrijke vaststelling. In deze commissie pleiten we allemaal voor een zo efficiënt mogelijke besteding van overheidsmiddelen. Op bepaalde gebieden zouden de mediapartners zeker sterker met elkaar moeten kunnen samenwerken. Daarover bestaat geen twijfel.

Persoonlijk hecht ik veel belang aan de vraag van mevrouw Idrissi hoe we omgaan met de verschillende stakeholders in dit dossier. Voor een eventuele hervorming van het landschap moeten we zo veel mogelijk partners in het verhaal van de Vlaams-Brusselse media laten meestappen, in onderling overleg en akkoord. In eerste instantie gaat het dan over de

organisaties tvbrussel, Brussel Deze Week en FM Brussel, maar ik denk ook aan andere subsidiërende overheden en met name de VGC. De overheden moeten op één lijn komen te staan. Een eventuele hervorming zou moeten worden doorgevoerd na een grondig overleg en een akkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik ben ook zeer blij met de richting die u wilt uitgaan met de Vlaamse Nederlandstalige media in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest: tvbrussel, Brussel Deze Week en FM Brussel. We steunen u voluit in het verder uitstippelen van dat beleid. Het enige dat ik een beetje betreur, is het volgende aspect. In het regeerakkoord van de VGC en in de beleidsnota stond ook dat het college het complementaire geheel wil houden en optimaliseren. We zitten dus volledig op de juiste lijn. Het is enkel jammer dat het VGC-college pas bij de voorstelling betrokken is en niet voordien. Dat is mijn enige kleine opmerking.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Dank u voor de vraag. Het onderzoeksrapport werd inderdaad op 1 december gepresenteerd aan de leden van deze commissie Brussel en de leden van de VGC. Aan wie toen niet aanwezig kon zijn, is een digitale versie overgemaakt.

Capgemini is een gespecialiseerd extern bureau, dat geen enkele binding heeft met de Vlaamse overheid. Het is een gerenommeerde privéfirma voor media-analyse. Het bureau heeft op een totaal onafhankelijke wijze gewerkt, ook onafhankelijk van de Vlaamse overheid. Daarom is de VGC er ook niet bij betrokken. De Vlaamse Gemeenschap was er evenmin bij betrokken. Ik heb niet de gewoonte om een studie te beïnvloeden. Die neiging bestaat elders soms wel, maar ik heb die niet. Als ik een studie bestel, wil ik dat die objectief tot stand komt. De vraag die we hebben meegegeven aan Capgemini is overigens een vraag van de VGC.

Ik had die studie eigenlijk niet nodig om de resultaten te kennen. Als je de problematiek bekijkt en analyseert, kom je vrij snel tot dezelfde conclusie. De vraag van de VGC was juist om te objectiveren. Daarom hebben we aan een extern en onafhankelijk bureau gevraagd om dit te analyseren. Ze hebben vaststellingen gedaan en in alle onafhankelijkheid voorstellen geformuleerd. Ze hebben heel duidelijk gezegd dat het uiteindelijk een politieke beslissing is. De verschillende mediapartners hebben ook gezegd dat de politieke beslissing moet worden genomen. Vaak is er wel een meerderheidstendens in de verschillende organisaties, maar als er soms een andere mening wordt geuit, kun je die vaak ook politiek vertalen.

Daarom leek het me heel belangrijk om een objectief, onafhankelijk expertenbureau te vragen dit in kaart te brengen, via een openbare aanbesteding. Dat is gebeurd. De VGC was niet betrokken, maar wij ook niet. De resultaten zijn tegelijkertijd aan de Vlaamse Gemeenschap en aan de VGC bekendgemaakt. Wij hebben wel als Vlaamse overheid de opdracht geformuleerd. Dat hebben we inderdaad niet samen met de VGC gedaan, maar eigenlijk was die heel simpel: wat zijn de voor- en nadelen van een synergie en hoe ver moet die gaan? Je hoeft geen politieke palavers te houden over die vraag. Het was nogmaals de vraag van de VGC om het debat te objectiveren.

Ik begrijp uw bezorgdheid. We willen het doen samen met de VGC. Maar we kunnen er ook niet omheen dat de Vlaamse Gemeenschap de hoofdsubsidiegever is van al die media. Het geld dat de VGC op haar beurt aan die media geeft, is voor een groot deel ook geld dat van de Vlaamse Gemeenschap komt via de dotatie. Het is dus logisch dat wij die opdracht hebben gegeven.

Ik geef de vaststellingen die ons in het bijzonder zijn bijgebleven. De samenwerking op basis van vrijwilligheid lukt niet of blijft ondermaats. Men praat al zeven jaar over synergie, om al of niet samen te werken, toch blijft elk investeren in een eigen website, in eigen

promotiekanalen, in eigen informaticasystemen enzovoort. Men koopt zelfs nieuwe informaticasystemen aan zonder te overleggen met de partners. Slechts één van de vier media heeft een digitale strategie. Sociale media worden niet echt gebruikt.

De tweede vaststelling zegt toch alles: er zijn meer bestuursleden dan journalisten. Dan heb je een probleem als organisatie.

Gestaafd met cijfers en benchmarks pleit Capgemini niet voor een totale integratie, omdat daar bijzondere competenties voor nodig zijn die vandaag ontbreken, maar wel voor een verregaande crossmediale samenwerking. Zij pleiten ervoor dat elk medium daarbij een hoofdredacteur behoudt die instaat voor de eigenheid van het medium. Daarboven staat een algemeen hoofdredacteur, die instaat voor de gemeenschappelijke nieuwsgaring en dispatching en die taak combineert met die van hoofdredacteur van de geïntegreerde nieuwswebsite brusselnieuws.be. Ongeveer een op de drie journalisten zou crossmediaal ingezet kunnen worden. Capgemini geeft aan dat een verregaande crossmediale samenwerking niet rijmt met het model van verschillende bestuursorganen en dat daar een ingreep nodig is.

Een belangrijke vaststelling vind ik ook dat Capgemini Consulting zegt dat met een structurele crossmediale samenwerking het huidige bereik van de print, de televisie, de radio en het internet maar liefst verdubbeld kan worden en dat met dezelfde financiële middelen als vandaag. Dat betekent, om een geliefkoosd woord van de minister-president te gebruiken, dat er heel veel ‘efficiëntiewinst’ kan worden gemaakt in de manier waarop met het geld wordt omgegaan. Laat me duidelijk zijn: ik heb niet de bedoeling te besparen.

De vierde vaststelling is dat, als we niets doen, bij een status-quo van de afzonderlijke media dus, er vanaf 2012 tekorten zullen ontstaan die kunnen oplopen tot anderhalf miljoen euro per jaar. Ze hebben een omzet van 10 miljoen euro. Acht TV heeft 8 miljoen euro omzet. Ik weet wel dat je niet echt kunt vergelijken. U hoeft geen helderziende te zijn, in de huidige financieel-economische budgettaire situatie, om te beseffen dat we niet moeten pleiten voor extra middelen. Ze zullen het grotendeels moeten doen met de bestaande enveloppe. Dat hier en daar een extraatje wordt gegeven om iets heel specifiek afgelijnd te doen, tot daar aan toe, maar structureel kun je dat niet doen.

De studie komt dus tot de conclusie dat een crossmediaal Vlaams-Brussels mediaplatform noodzakelijk en urgent is. Een beslissing van de Vlaamse Regering, liefst in overeenstemming met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, dringt zich op.

Ik weet dat een Brussels minister in de VGC een ietwat forse verklaring heeft afgelegd. Ik neem aan dat dat gebeurde door de emotie van het moment. Het gebeurt af en toe dat er emoties van het moment meespelen. Ik kan toch moeilijk geloven dat men het werk van onafhankelijke – ook goed betaalde – experten die enigszins gespecialiseerd zijn en dat op een heel ernstige objectieve manier hebben gedaan, met één zinnetje in de vuilbak zou gooien. Dat zou van een ongelooflijk neerbuigende kortzichtigheid getuigen. Ik weiger te geloven dat mijn Brusselse collega die zou aanhangen.

We gaan nu verder. We hebben de studie. Ik heb daarover met de betrokken ministers in de Vlaamse Regering reeds contacten gehad. We zullen op heel korte termijn een plan van aanpak voorstellen aan de Vlaamse Regering. We zullen uiteraard ook met de VGC het overleg aanvatten alsook met de betrokken stakeholders in de ruime zin van het woord, met dien verstande dat het een politieke beslissing is. Iedereen heeft zijn mening gezegd en alle meningen zijn gekend door iedereen. Het komt er nu op aan knopen door te hakken in het belang van het overleven van de Vlaams-Brusselse media in de toekomst. Dat zullen we de komende weken en maanden gestaag aanpakken en we zullen de nodige beslissingen nemen, in overleg met de VGC en de stakeholders, maar het spreekt voor zich dat de Vlaamse Regering als het moet haar verantwoordelijkheid ter zake zal nemen.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik dank u voor dit uitgebreide antwoord. Ik begrijp dat die hervormingen urgent zijn en dat we op korte termijn een plan van aanpak mogen verwachten, waarin zal worden uiteengezet hoe dat vorm zal krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, ik wil nog een kleine toevoeging doen. U spreekt over urgent, dringend en efficiëntie. Ik herinner me dat u tijdens de vorige legislatuur volwaardig lid was van het VGC-college. Toen hadden de collega's van Open Vld deze richting ook al uitgestippeld, samen met u. Mijn collega's hebben toen jammer genoeg niet op uw steun kunnen rekenen en op uw volle inzet daarvoor. Toen was Bert Anciaux als Vlaams minister bevoegd voor de Brusselse Vlaamse media. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Minister, mag ik even uitspreken? Ik zeg gewoon wat de feiten zijn die kunnen worden nagegaan. Dat is zo. Toen was uw collega Bert Anciaux bevoegd minister en u was volwaardig collegelid. Toen werd dit al door Open Vld naar voren geschoven. Misschien hebt u dat een beetje gesteund, maar u bent daar niet voluit voor gegaan. Ik ben dus zeer blij dat u er nu voluit voor gaat.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Dat vind ik zielig. Ik zeg dat in alle eerlijkheid en zeer kalm. Ik vind dat zeer ontgoochelend van u. Ik zeg daar niet meer over. *(Opmerkingen van mevrouw Khadija Zamouri)*

Mevrouw, u vertelt onzin.

Mevrouw Khadija Zamouri: Maar enfin! Minister, u was collegelid!

Minister Pascal Smet: Mevrouw Zamouri, u vertelt onzin. Hoe meer u dat herhaalt, hoe erger dat ik het vind en hoe meer ontgoocheld ik in u word. Het spijt me. U vertelt onzin.

Mevrouw Khadija Zamouri: Als dit onzin is, kunnen we gewoon de collegeverslagen lezen.

Minister Pascal Smet: Ik vind het bijzonder erg dat u die onzin vertelt en dat ontgoochelt mij op persoonlijk vlak zeer sterk.

Mevrouw Khadija Zamouri: We zijn niet persoonlijk bezig, minister. Ik heb het over collegeverslagen.

Minister Pascal Smet: Ik ben een mens, mevrouw, en ik vind dat iedereen eerlijk in het leven moet zijn, ook politici. Dat is mijn uitgangspunt. Ik ben bijzonder ontgoocheld in uw uitspraken.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik dank u voor het antwoord. Dat er meer samenwerking moet komen, spreekt voor zich. Ik denk dat we nog zullen discussiëren over de wijze waarop dat tot stand moet komen. Ik herhaal wat ik daarstraks heb gezegd: ik vind het fundamenteel, welke ook de richting is die we inslaan, dat minstens de subsidiërende overheden, de Vlaamse Gemeenschap en de VGC, op één lijn komen te staan. Dat vind ik zeer belangrijk, ook als signaal naar de mediapartners. Ik denk dat om een eventuele hervorming te laten slagen, het bijzonder cruciaal is dat de twee subsidiërende overheden elkaar op dit domein vinden zodat we eensgezind en enthousiast een eventuele nieuwe richting kunnen inslaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Yamila Idrissi tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de uitspraak van het Grondwettelijk Hof
- 658 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vernietiging door het Grondwettelijk Hof van een basisallocatie in de algemene uitgavenbegroting 2010 van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met de benaming 'subsidiëring van de projecten inzake gemeentelijke infrastructuur bestemd voor de kinderkribbes'
- 660 (2011-2012)

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Smet.

Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, op 8 december 2011 sprak het Grondwettelijk Hof zich uit over een klacht van het Vlaams Komitee voor Brussel tegen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dit laatste had binnen de begroting van 2010 in middelen voorzien om nieuwe plaatsen te creëren in de kinderopvang. Het hof oordeelde nu dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hiermee haar bevoegdheden overschrijdt. Deze uitspraak zal ongetwijfeld een vervolg krijgen bij de uitspraak over de scholenbouw.

Brussels minister-president Picqué betreurde de uitspraak in een eerste reactie en liet uitschijnen dat dit het einde is van toekomstige inspanningen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op het vlak van bouw van kinderdagverblijven en scholen. Hij betreurde dat het Hof meer oog had voor het wettelijke dan voor het maatschappelijke.

Dergelijke uitspraken van een minister-president gaan toch wel erg ver. Het zou vooral verwondering wekken wanneer het Grondwettelijk Hof de Grondwet ondergeschikt zou vinden aan de conjunctuur van het moment, ongeacht wat ik daar persoonlijk van vind. Maar de Grondwet is de Grondwet.

Bovendien onderschreef het hof in het arrest ook dat de nood aan bijkomende capaciteit inzake kinderopvang een opdracht is voor de gemeenschappen in Brussel via de Vlaamse en Franse Gemeenschapscommissies. Het Hof besliste ook dat de reeds aangegane, ongrondwettelijke engagementen door de gemeenten niet moesten worden terugbetaald.

Minister, kunt u bevestigen dat het Grondwettelijk Hof de eisers gevolgd heeft en de betrokken begrotingsartikelen heeft vernietigd? Kunt u bevestigen dat de gevolgen van het arrest getemperd worden doordat het hof de gevolgen van de vernietigde bepalingen definitief handhaaft? Kunt u bevestigen dat het Grondwettelijk Hof ten gronde niet uitsluit dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest via de financiering van de Gemeenschapscommissies bijdraagt tot een aanvullende financiering van gemeenschapsvoorzieningen?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, mijn vraag is vrij gelijklopend met die van mevrouw Idrissi. Ik had ze eigenlijk gesteld aan minister Vandeurzen, bevoegd voor kinderopvang. Ze wordt hier behandeld, maar daar heb ik geen enkel probleem mee.

Mijn vraag gaat ook over het arrest van 8 december van het Grondwettelijk Hof dat stelde dat de kinderopvang een bevoegdheid is van de gemeenschappen en bij uitsluiting niet van de gewesten en dus dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest aan de gemeenten geen specifieke financiering kan geven voor infrastructuur bestemd voor kinderdagverblijven. Het gewest blijft wel bevoegd om te voorzien in de financiering van de gemeenschapscommissies en kan in dat kader financiële middelen overdragen, ook met betrekking tot kinderopvang.

Het hof heeft dus een bepaalde basisallocatie in de algemene begroting van 2010 van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest vernietigd. Het gaat om een krediet van 4,5 miljoen euro,

bestemd voor de financiering van gemeenten voor kinderopvanginfrastructuur. Belangrijk is natuurlijk dat het hof de gevolgen van de vernietigde bepaling wel handhaaft om de verschillende actoren die zich voor de realisatie van de infrastructuurprojecten te goeder trouw konden beroepen op een begrotingsbepaling en een daarop steunende prijsbeslissing, niet in financiële problemen zouden komen.

Momenteel loopt, mee op verzoek van de Vlaamse Regering, bij het Grondwettelijk Hof een vernietigingsberoep tegen de uitgavenbegroting 2011 van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met betrekking tot de financiering door het gewest van schoolinfrastructuur en kinderopvang.

Hebt u kennisgenomen van dit arrest? Hoe reageert u erop? Heeft de Vlaamse Regering het al besproken? Welke gevolgen heeft dit arrest voor het Vlaams beleid inzake kinderopvang in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit mij graag aan, want ik zit met dezelfde vragen. Ik heb over dit onderwerp – weze het iets uitgebreider – een vraag tot minister Vandeurzen ingediend, want ik wil van hem graag precieze cijfers krijgen die u mij niet kan geven omdat dit uw bevoegdheid niet is. Maar die vraag om uitleg is onontvankelijk verklaard. Ik vraag mij af waarom dat zo vaak gebeurt, want het gaat om een belangrijk probleem, gezien de demografische groei.

Ik wil hier toch mijn teleurstelling uiten over de gang van zaken: over de klacht en het arrest. Dat zorgt er immers voor dat de problemen blijven aanslepen en er weinig constructief aan een oplossing wordt gewerkt. Ik heb alle begrip voor de uitspraak van minister-president Picqué. Het is inderdaad zo dat ieder zijn bevoegdheden heeft en de institutionele regels vastliggen. Ik wil mij daar gerust bij neerleggen. Maar de nood is hoog, en daarom begrijp ik dat minister-president Picqué is teleurgesteld. Het aantal plaatsen in de kinderopvang moet immers stijgen. Mijn fractie vraagt daarom dat er daartoe incentives komen, ook voor de privésector van de kinderopvang. Minister, welke stappen onderneemt u op dat vlak? Overlegt u met minister Vandeurzen? Hebt u er een idee van hoeveel plaatsen er tegen het eind van de legislatuur zullen bijkomen?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: In tegenstelling tot mevrouw Brusseel ben ik wel blij met het arrest. Het gaat om een arrest over principes, want het gaat over de vraag wat de bevoegdheden van de gemeenschappen en wat de bevoegdheden van de gewesten zijn. Het is een principieel arrest. Het ontgaat mij waarmee het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bezig is. Het gewest is blijkbaar erg creatief aan het proberen om de financieel noodlijdende Franse Gemeenschap en de Commission Communautaire Française (COCOF) via een omweg aan geld te helpen, hoewel er toch via de trekkingsrechten instrumenten zijn om dat te doen.

Mevrouw Brusseel, u zegt dat u ontgoocheld bent omdat het probleem dringend moet worden aangepakt. Het klopt dat er urgentie is. Maar uw stelling dat men grondwettelijke bepalingen aan zijn laars mag lappen wanneer zich een urgent probleem voordoet, kan ik niet aanvaarden.

Mevrouw Ann Brusseel: Dat zeg ik niet.

De heer Joris Van Hauthem: U werkt aan een nieuwe staatshervorming. Als u dat wilt, kunt u de regels wijzigen. Maar men kan die regels niet behouden en dan nadien iemand verwijten dat hij de toepassing ervan vraagt. Als wij dat zouden doen, zou men zware woorden gebruiken. Wat u zegt, is onbegrijpelijk.

Dit principiële arrest heeft gevolgen voor de toekomst. Het Grondwettelijk Hof zegt wel dat de gevolgen niet kunnen worden teruggeschroefd. Het geld is al uitgegeven. Er is een klacht ingediend over de begroting 2011. Minister, mijn bijkomende vraag is of u al hebt nagekeken

of in de begroting 2012 van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dergelijke kredieten op dezelfde manier zijn ingeschreven, en zo ja, of u dezelfde stappen zult zetten als die die voor de begroting 2011 zijn genomen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, uiteraard heb ik kennisgenomen van het arrest van het Grondwettelijk Hof, ook al hebben wij het nog niet officieel ontvangen. Ik vat het summier samen. Het hof erkent dat, via het aangevochten begrotingsartikel waarmee het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest subsidies voor kinderopvang aan de Brusselse gemeenten geeft, het gewest zijn bevoegdheden overschrijdt. Het Grondwettelijk Hof meent ook dat de gemeenten die reeds subsidies via dit begrotingsartikel ontvingen, dat geld niet moeten terugstorten. Het Grondwettelijk Hof merkt ook op dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wel een bevoegdheid heeft op het vlak van financiering van de gemeenschapscommissies, die bevoegd zijn voor kinderopvang.

Het is een belangrijk principieel arrest. Het arrest is belangrijk omdat het niet alleen aangeeft wat niet kan, namelijk subsidies geven aan Brusselse gemeenten voor kinderopvang, maar ook wat wel kan, namelijk via de financiering van de gemeenschapscommissies impulsen geven aan kinderopvang.

Er moet mij iets van het hart. Zowel minister-president Peeters als ik hebben minister-president Picqué en toenmalig minister Vanraes uitdrukkelijk gezegd dat de Vlaamse Gemeenschap geen problemen heeft met een regierol van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en ook geen problemen heeft met extra geld dat via de gemeenschapscommissies ter beschikking zou worden gesteld. Dat was toch een belangrijke wending. Al vinden wij het vreemd dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest naar eigen zeggen niet in staat is om zijn gewest-bevoegdheden goed uit te oefenen – dat is elke dag in de straten van Brussel merkbaar –, maar toch geld wil vrijmaken voor gemeenschapsbevoegdheden.

Volgens mij is het volgende gebeurd. Het bestuur heeft de indruk willen wekken dat het iets wil oplossen, maar dat het de factuur wou doorschuiven naar de gemeenschappen. De Vlaamse Gemeenschap neemt haar verantwoordelijkheid op. Het is ook juist dat de Franse Gemeenschap in Brussel meer zou moeten doen. De zogenaamde ‘Fédération Wallonie-Bruxelles’ werkt dus niet optimaal. *(Opmerkingen)*

Ik zei dat met enige ironie. En voorts is het zo dat het Grondwettelijk Hof de Vlaamse Gemeenschap gelijk geeft. Ik begrijp nog altijd niet waarom het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zoveel show heeft opgevoerd – ik wil het woord komedie niet gebruiken – voor iets waarvan het wist dat het manifest ongrondwettelijk was, en – en dat is nog erger – waarvan het wist dat er een grondwettelijk alternatief, via de gemeenschapscommissies, voorhanden is. Ik begrijp dat nog altijd niet. Ik begrijp dat men iets wil ondernemen en dat men daartoe de middelen niet heeft. De Vlaamse Gemeenschap heeft er zich nooit tegen verzet dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest daar geld aan zou besteden. Wel heeft de Vlaamse Gemeenschap gezegd dat het via de geëigende weg moet gebeuren.

De Grondwet is geen vodje papier. Hoe kan men verwachten dat de burgers de wetten respecteren als een openbaar bestuur zelf die wetten niet respecteert? Wij hebben dus gezegd dat men extra geld mag geven, maar dan wel via de gemeenschapscommissies. Als dat was gebeurd, dan was die slechte show niet opgevoerd. Ik begrijp niet waarom alles zo is verlopen, tenzij men aan politiek wou doen: de indruk wekken dat men een probleem wil oplossen dat anderen niet willen oplossen. Sta me toe een cijfer te geven, in verband met onderwijs: de afgelopen twee jaar heeft de Vlaamse Gemeenschap 28 miljoen euro extra in de capaciteit en de renovatie van het onderwijs in Brussel geïnvesteerd. Men kan dus niet zeggen dat wij niets doen. Dat is het tienvoudige van de inspanning die het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zou willen doen. Ook wat de kinderopvang betreft, stel ik vast dat minister Vandeurzen de afgelopen twee jaar 154 extra plaatsen heeft erkend en gefinancierd.

Het arrest is er nu. Ik hoop dat die 'slechte cinema' nu achter de rug is en dat er een nieuwe film begint. Ik hoop dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest haar regierol opneemt en de aanpak van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, VGC, Cocof en GGC stroomlijnt en afspraken maakt. Dat ze zich daarmee bezighouden, dan spelen ze al een zeer belangrijke rol. Als ze dan toch geld willen geven aan gemeenschapsmateries, dan moeten ze het via het geëigende kanaal van de gemeenschapscommissies doen. Dat is grondwettelijk het juiste kanaal en heeft identiek hetzelfde resultaat. U hebt misschien het antwoord op de 'one million dollar question' over hoe het komt dat men deze weg heeft gekozen. Het is me nog altijd niet duidelijk waarom, als je tussen twee wegen kunt kiezen waarvan de ene wettelijk is en tot resultaat leidt en de andere onwettelijk is en niet tot resultaat leidt, je die tweede weg kiest. Dat begrijp ik dus niet.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Minister, ik dank u voor deze zeer duidelijke taal.

U zei dat u niet begrijpt waarom het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest die maatregelen toch neemt en dat het misschien wel is om aan politiek te doen. Ik denk dat het heel slechte politiek is. Politici moeten niet aan politiek doen om spelletjes te spelen: ze moeten aan politiek doen om oplossingen te zoeken. Als het het eerste is, dan wordt het wel een heel cynisch schouwspel.

Ik heb een bijkomende vraag. Het Grondwettelijk Hof heeft de bepalingen vernietigd. Er was 4,5 miljoen euro vrijgemaakt. Gaat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dat bedrag nu naar de gemeenschapscommissies overhevelen? Als men een oplossing wil en er zijn middelen, dan is de logische stap dat men dat geld naar de gemeenschapscommissies gaat overhevelen om net aan de nood van kinderopvang te voldoen. Als dat niet gebeurt, dan zou het wel bijzonder cynisch zijn. Wie is hier weer de dupe? Diegenen die geen kinderopvang vinden.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik dank u voor uw heel duidelijk antwoord.

Het Grondwettelijk Hof geeft inderdaad aan wat kan en wat niet kan. De financiering van eventuele infrastructuur voor kinderopvang via de gemeenschapscommissies is natuurlijk een mogelijkheid, ingeschreven ook in de wetgeving. Het is dan nu aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om de keuze te maken of ze politiek wil investeren in de kinderopvanginfrastructuur via de gemeenschapscommissies of niet. Het zal alleen maar via die piste kunnen.

Minister, ik deel helemaal uw mening. Ik ben blij te horen dat de Vlaamse Gemeenschap haar verantwoordelijkheid in Brussel opneemt, niet alleen voor onderwijs maar ook voor kinderopvang. Het is absoluut zo dat minister Vandeurzen zijn uiterste best doet en heel wat plaatsen creëert. Ik hoop dat we in die richting verder kunnen gaan. Zoals mevrouw Idrissi stelt, zijn de noden in Brussel zeer groot. Brusselaars mogen niet de dupe worden van eender welk politiek spel ook. Ik hoop dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de juiste keuzes maakt en dat de Vlaamse Gemeenschap, zoals ze vandaag al doet, voldoende blijft investeren in bijkomende plaatsen voor kinderopvang in Brussel.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, collega's, ik wil even iets verduidelijken. Ik vind niet dat men regels aan zijn laars moet lappen, geen institutionele regels maar ook geen andere. Misschien moet ik mij duidelijker uitdrukken: ik betreur dat dergelijke zaken op die manier verlopen.

Mevrouw Idrissi zei het al en ik ben het met haar eens: diegenen die kinderopvang zoeken, hebben niets aan het gehakketak en getalm. Ik zal proberen om de 'one million dollar question' op te lossen, maar het komt erop neer om dergelijke problemen snel op te lossen.

Minister, u zult uw werk doen en ik zal het mijne doen. Als ik de vraag oplos, zal ik u mijn rekeningnummer doorgeven zodat u mij dat miljoen kunt storten.

U hebt het over de gewestbevoegdheden die niet al te goed worden uitgevoerd. Blijkbaar was dat voor 2009 dan helemaal anders want nu horen wij u iedere dag klagen over het feit dat het Brusselse Gewest niet goed werkt.

Minister Pascal Smet: Toch beter. Ik denk dat de Brusselaar dat ook vindt. Zelfs Guy Vanhengel vindt dat.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik zal uitzoeken wat het probleem precies is. Ik hoop dat ik niet steeds weer tegen dezelfde muren loop en dat vragen dienaangaande niet her en der onontvankelijk worden verklaard.

Minister Pascal Smet: Wat is nu het antwoord op de 'one million dollar question'?

Mevrouw Ann Brusseel: Ik zal het uitzoeken. Ik heb dat toch gezegd.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister, u was wel zeer duidelijk. Mevrouw Brusseel, wellicht hebben we u weer allemaal verkeerd begrepen. U zegt dat het jammer is dat het zo allemaal moet lopen. Dat is juist, maar u zegt dat u de uitspraken van minister-president Picqué wel begrijpt. Dat is nu wel diegene die voor de problemen gezorgd heeft door een pad te bewandelen waarvan men op voorhand wist dat men zich institutioneel op glad ijs bevond en dat het wel eens zou kunnen – en daar moet men zelfs geen jurist voor zijn – dat de maatregel vernietigd zou worden als er een klacht zou komen, omdat het een vrij duidelijk dossier was.

We hebben u misschien verkeerd begrepen, maar richt uw pijlen op diegenen die de problemen veroorzaakt hebben.

Minister, ik heb nog een vraagje over hoe het dan zit met de begroting van het Brusselse Gewest voor 2012. Hebt u daar een zicht op?

Minister Pascal Smet: Ik moet het nakijken, maar ik denk dat je het moeilijk kunt afleiden en dat je een beslissing nodig hebt van de Brusselse Regering omdat het een algemeen artikel is waarop middelen worden toegekend. Ik zal het nakijken.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, ik moet mijn pijlen richten op diegene die de boodschap moet ontvangen. Wel, ik ben Vlaams parlementslid en ik stel hier vragen – dat lijkt mij duidelijk –, zoals vele anderen in dit parlement. Maar ik ben niet van plan om, zoals velen in dit parlement, altijd mijn pijlen te richten op diegenen die hier niet zitten. 'Suivez mon regard.' Het is zeer gemakkelijk om in dit parlement altijd te zeggen dat alles enkel en alleen de schuld is van de Franstaligen, of van Picqué of van een ander. Net als u weet ik dat er heel veel niet gebeurt zoals het hoort te gebeuren en dat de Parti socialiste niet altijd de juiste beslissingen neemt. Daarover ben ik het zeker met u eens. Maar mijn pijlen hier richten op Picqué, heeft weinig zin.

Laten we duidelijk zijn: het is te betreuren – mevrouw Idrissi zei het ook – dat er politieke spelletjes worden gespeeld en dat er geen duidelijkheid is over zo'n probleem. Als u mij verkeerd begrepen hebt, dan is dat vooral jammer voor u.

Mevrouw Yamila Idrissi: Mag ik heel even? Ik dacht dat de Brusselse Regering zowel uit Nederlandstaligen als uit Franstaligen bestond. Ik mag hopen dat, wanneer de Brusselse Regering een beslissing neemt, Open Vld daarmee akkoord gaat en als ze niet akkoord gaat, haar veto stelt. Anders is er een serieus probleem.

We moeten heel erg oppassen om niet in discussies te verzeilen die eigenlijk weinig relevant zijn. Er is een Grondwettelijk Hof. Ik ben iemand die heel erg gelooft in de democratische

rechtsstaat. Ik ben het niet altijd eens. Misschien is mijn persoonlijke mening over kinderopvang totaal anders, maar dat doet er niet toe. In de Grondwet staan er een aantal fundamentele regels. Als we het er niet mee eens zijn, dan moet er een tweederde meerderheid gevonden worden om ze te wijzigen. Vandaag is die meerderheid er niet en gelden de regels die er zijn.

De Brusselse Regering neemt een beslissing die manifest tegen het Grondwettelijk Hof ingaat. Dan moet je daar de consequenties van aanvaarden. Ik hoop van harte dat – als men het in de Brusselse Regering meent, ongeacht of het nu Nederlands- of Franstalig is – men een oplossing zoekt om dat bedrag, dat er vandaag is, aan de kinderopvang te geven. Punt. Dat is de discussie.

Mevrouw Ann Brusseel: Mevrouw Idrissi, daarover ben ik het met u eens. Maar ik betreur dat u de advocaat speelt van het Vlaams Belang.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Willy Segers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het politieke kerntakendebat in Brussel
- 744 (2011-2012)

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het eindrapport van de taskforce Brussel
- 759 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Ik wil het opnieuw hebben over wat we zelf volledig in eigen handen hebben: het Vlaamse beleid in Brussel vanuit de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC).

De vraag over het kerntakendebat kwam vorig jaar al aan bod tijdens de discussie over de beleidsbrief 2011. Minister, u kondigde toen aan het politieke kerntakendebat aan te vangen, voornamelijk met betrekking tot de vraag welk bestuursniveau – Vlaamse Gemeenschap of VGC – voor welke kerntaken de eindverantwoordelijkheid zou krijgen. Vooraleer dit debat te starten, zo werd afgesproken, zou het eindrapport van de taskforce Brussel worden afgewacht.

In oktober stelde ik een schriftelijke vraag over de concrete ontwikkelingen. Ik kreeg het antwoord dat het eindrapport van de taskforce Brussel nog niet beschikbaar was, maar eind 2011 zou worden gefinaliseerd. Nochtans was de oorspronkelijke timing voor het afleveren van dit rapport de eerste helft van 2011. De reden voor de vertraging was aanvaardbaar: “Gezien het opmaken van een omgevingsanalyse en het verzamelen en analyseren van gegevens een arbeidsintensieve opdracht is, en ook voor de eerste maal op een duurzame en systematische manier wordt uitgevoerd, werd de timing opgeschoven, zodat het rapport nu uiterlijk op het einde van 2011 wordt gefinaliseerd.”

Niettemin worden de timing en planning van dit erg belangrijke dossier vooruitgeschoven. Vanuit Vlaamse hoek wijzen we de Brusselse baronieën continu op hun gebrek aan bestuurlijke efficiëntie en onwil. En terecht, als we bepaalde aspecten daarvan bekijken. Maar dan moeten we vanuit Vlaanderen ook in eigen boezem durven te kijken. Een politiek kerntakendebat in onze hoofdstad dringt zich op om onze eigen bevoegdheden op een efficiëntere basis te organiseren.

Minister, u gaf ten slotte in uw schriftelijk antwoord nog mee dat het politieke kerntakendebat begin 2012 zou starten en – naar uw mening – nog binnen dit jaar tot conclusies zal leiden. Dat is alvast een duidelijke stap in de goede richting.

Werd dit eindrapport effectief eind 2011 gefinaliseerd, zodat het kerntakendebat begin 2012 kan of kon worden gestart? In hoeverre vindt u zelf dat er een dringende nood is aan verschuivingen van kerntaken tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC? Denkt u dat dit politieke kerntakendebat tot effectieve veranderingen in de kerntakenverdeling zal leiden voor het einde van de legislatuur?

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, mijn vraag ligt in het verlengde van die van de heer Segers maar legt meer de nadruk op de voorbereidingen tot het kerntakendebat: de werkzaamheden en het eindrapport van de taskforce Brussel.

Minister, bij de bespreking van de laatste beleidsbrief Brussel liet u weten dat u eind december 2011 het eindrapport verwachtte van de taskforce Brussel. Deze taskforce is een gemengde ambtelijke werkgroep, samengesteld uit ambtenaren van de VGC en de verschillende administraties van de gemeenschapsbevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. Dit rapport zou een aantal elementen bevatten: voorstellen tot verbetering van de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC, een opsomming van bestaande knelpunten in het Vlaamse beleid voor Brussel, een actieplan voor gemeenschaps-investeringen, en voorstellen om het middenveld sterker te betrekken in het Brusselbeleid.

We hebben hierover van gedachten kunnen wisselen tijdens de bespreking van de beleidsbrief in de commissie Brussel. Na dit eindrapport van de taskforce, dat normaal gezien vandaag overhandigd moet zijn, zou in 2012 het politieke kerntakendebat tussen de Vlaamse Regering en de VGC starten. Minister, u hoopte binnen het jaar, voor eind 2012, tot conclusies te komen. In uw beleidsbrief liet u de volgende bedenking optekenen: “Hierbij zal bijzondere aandacht uitgaan naar de plaats van Brussel in de diverse decreten lokaal beleid, die aangepast moeten worden aan het decreet Planlastvermindering. Alhoewel dat decreet niet van toepassing is op Brussel, noopt het ook tot het herdenken van de relatie tussen de Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschap en de Brusselse gemeenten.” Dat laatste aspect zal de komende jaren nog aan belang winnen.

Minister, kunt u bevestigen dat het eindrapport ondertussen afgeleverd werd aan uw diensten en aan het VGC-college? Wat zijn hierin de voor u opvallendste conclusies en voorstellen? Kunt u meedelen welke voorstellen gedaan werden om het middenveld sterker te betrekken bij het Brusselbeleid en hoe er aandacht werd geschonken aan de plaats van Brussel in de diverse decreten over het lokale beleid?

Is het nog altijd de bedoeling om het politieke kerntakendebat dit jaar te starten? Zullen de besprekingen kunnen worden gefinaliseerd? Wanneer denkt u het startschot te kunnen geven? Hoe zal dit project praktisch worden georganiseerd? Kunt u iets zeggen over de samenstelling van de groep die zal discussiëren over het kerntakendebat? Hoe zullen de functioneel bevoegde Vlaamse ministers – Cultuur, Welzijn, Onderwijs – een inbreng kunnen doen in de discussies over hun bevoegdheden?

Hoe wordt er rekening gehouden met het eindrapport van de taskforce in het politieke kerntakendebat? Is dat het document bij uitstek waarop heel dat kerntakendebat zich zal richten? Is dat het vertrekdocument voor dat kerntakendebat? Zijn er nog andere documenten waarop u zich kunt of moet baseren om dat kerntakendebat te voeren? Heeft de taskforce in haar eindrapport de vragen en knelpunten opgesomd waarop de beleidsmakers een concreet antwoord zouden moeten formuleren?

De ambtelijke werkgroep zou zijn werkzaamheden moeten hebben beëindigd of in de laatste dagen of weken zitten. Wat gebeurt er daarna met de taskforce? Wordt ze dan opgeheven? Zal ze de komende maanden en jaren nog een rol krijgen?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi: Wat is de stand van zaken van het eindrapport van de taskforce? Wat zijn de conclusies en voorstellen? Hoe zal dat worden aangepakt? Hoe zal het kerntakendebat verder verlopen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het eindrapport van de taskforce is nog niet in mijn bezit. Op 18 januari 2012 is er een laatste bijeenkomst van de ambtelijke taskforce om de teksten te finaliseren. Ik heb met mijn collega's afgesproken om het eindrapport binnen de regering te bespreken en te valideren, en het dan over te maken aan het parlement. In tegenstelling tot de Vlaamse Gemeenschapscommissie, waar elke tekst van de ambtelijke commissie voor de bijeenkomst van de commissie gevalideerd wordt door de kabinetten, werken de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap in alle autonomie, en is het het eindrapport zelf dat voorwerp is van politieke discussie.

Het is en blijft inderdaad de bedoeling om het politieke kerntakendebat in de loop van dit jaar te starten. Het eindrapport van de ambtelijke taskforce zal daarvoor op het vlak van omgevings- en knelpuntenanalyse een referentie zijn. Over de procedure en de werkwijze zal ik op korte termijn overleg plegen met de minister-president.

Het is mijn uitdrukkelijke wens om het kerntakendebat niet te voeren in termen van 'wij' en 'zij' – wij, Vlaamse Gemeenschap tegenover: zij, Vlaamse Gemeenschapscommissie – maar in functie van het definiëren van die noden van de Brusselaars waarop een Nederlandstalig gemeenschapsbeleid een antwoord kan geven en van het ontwikkelen van de meest efficiënte instrumenten daarvoor. Samen, dat is voor mij het uitgangspunt, geen territoriumdrift of -gevechten. Ik wil nagaan wat de Nederlandstalige Brusselaars nodig hebben en wie daar het meest efficiënte antwoord kan op geven. Ik wil daar vanuit een gemeenschappelijke visie aan werken. Het is de bedoeling om nog deze legislatuur de – hopelijk – juiste bestuurlijke conclusies uit het kerntakendebat te trekken.

Na dit eindrapport is het aan de politici om de bakens uit te zetten. De taskforce kan, wat mij betreft, een permanent platform worden om die samenwerking in de praktijk te brengen.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers: Uw antwoord bevestigt wat u al zei tijdens de bespreking van de beleidsbrieven over het engagement. Wij steunen u daarin volmondig. We zijn begin 2012, we gaan nu niet over datums struikelen. Het mag februari worden ook. Hopelijk start het dan. 2012 wordt een cruciaal jaar inzake het kerntakendebat over Brussel.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Minister, ik noteer dat de ambtelijke werkgroep haar werkzaamheden binnenkort beëindigt en dan het rapport overmaakt. Ik noteer dat u absoluut wilt vermijden dat het debat zou verzanden in territoriumgevechten. Ik steun u daarin volkomen. Dat zou inderdaad bedroevend zijn. Ik heb wel genoteerd dat u conclusies zult trekken uit het debat vóór het einde van de legislatuur. Ik had een paar maanden geleden begrepen dat u nog in 2012 tot conclusies zou komen. Is dat veranderd?

Wat gaat er gebeuren met de ambtelijke taskforce? Wordt ze ontbonden als de werkzaamheden beëindigd zijn? Of hoe gaat het verder?

Een element dat me steeds meer bezighoudt, is de plaats van de uitvoering of niet-uitvoering door heel wat Brusselse gemeenten van decreten van de Vlaamse Gemeenschap die hen toelaten om in te stappen in decreten en daar een beleid rond te ontwikkelen. Ik merk dat veel

te weinig gemeenten dat doen. Dat verveelt me, als Brusselaar en als parlementslid. Ik hoop dat dit aandacht krijgt in het kerntakendebat. De Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie moeten hun rol spelen ten opzichte van de gemeentebesturen. Ze laten kansen liggen, soms bewust, soms onbewust. Eigenlijk is dat jammer voor de Brusselse Vlamingen, maar ook voor alle Brusselaars.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik dacht dat ik die laatste vraag had beantwoord. De taskforce zal blijven bestaan maar dan met een andere functie, namelijk een permanent opvolgingsforum voor de uitvoering. De timing is altijd geweest: tijdens deze legislatuur conclusies trekken. We hopen in 2012 het debat te kunnen voeren. Men spreekt daar nu al meer dan vijftien jaar over. Hopelijk is het nu de goede keer. We zullen zien. Als we vóór het einde van de legislatuur landen, is dat een heel goede zaak. In die zin is er geen wijziging gebeurd. In 2012 moeten we wel vooruitgang boeken, vandaar het mogelijke misverstand.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■